

Kunice, 2024

STRATEGIA

ROZWOJU GMINY KUNICE NA LATA 2025-2035

ZAŁĄCZNIK NR 1.

Diagnoza sytuacji społeczno-
gospodarczej i przestrzennej

STRATEGIA ROZWOJU GMINY KUNICE NA LATA 2025-2035

Załącznik nr 1 Diagnoza sytuacji społeczno-gospodarczej i przestrzennej

Opracowanie

Spis treści

Wstęp	4
Sfera społeczna	5
1. Ludność i procesy demograficzne	5
2. Kapitał społeczny	8
3. Pomoc społeczna	11
4. Ochrona zdrowia	15
5. Opieka żłobkowa	17
6. Edukacja i wychowanie przedszkolne	19
7. Kultura	22
8. Turystyka, sport i rekreacja	26
9. Mieszkalnictwo	29
10. Bezpieczeństwo publiczne	31
Sfera gospodarcza	34
1. Gospodarka	34
2. Rynek pracy	39
3. Finanse samorządowe	42
Sfera przestrzenno-środowiskowa	45
1. Środowisko naturalne i infrastruktura techniczna	45
2. Transport	55
3. Ład przestrzenny	58
Wyniki badań ankietowych	62
Analiza SWOT	70

Wstęp

Jednym z pierwszych etapów opracowania strategii jest diagnoza. Niniejszy załącznik zawiera diagnozę w trzech wymiarach: społecznym, gospodarczym oraz przestrzenno-środowiskowym, która przedstawia stan obecny Gminy Kunice. Do przygotowania diagnozy pozyskano dane z różnych źródeł: Głównego Urzędu Statystycznego, Urzędu Gminy Kunice, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kunicach, Komendy Miejskiej Policji w Legnicy, Powiatowego Urzędu Pracy w Legnicy, a także z innych dokumentów strategicznych obejmujących teren Gminy Kunice. Wykorzystane dane obejmują przede wszystkim lata 2019-2023, jednakże ze względu na niejednorodny poziom dostępności danych, w niektórych przypadkach zakres ten się różni. W ramach uszczegółowienia sytuacji w gminie tam, gdzie to możliwe porównano wybrane wskaźniki dla gminy, powiatu legnickiego i województwa dolnośląskiego. Dzięki zestawieniu danych dla gminy z danymi obrazującymi sytuację w regionie możliwe było określenie skali lokalnych tendencji i zmian. Dane statystyczne zostały zwizualizowane na tzw. dashboardach, które odzwierciedlają informacje zawarte w części opisowej.

Należy podkreślić, że diagnoza powstała dzięki aktywnemu uczestnictwu przedstawicieli Urzędu Gminy Kunice oraz mieszkańców gminy. W trakcie opracowywania diagnozy przeprowadzono badania jakościowe wśród przedstawicieli Urzędu Gminy Kunice (spotkania warsztatowe) oraz badania ankietowe wśród mieszkańców, co pozwoliło na poznanie opinii na temat funkcjonowania poszczególnych aspektów Gminy Kunice. W badaniu ankietowanym przeprowadzonym na przełomie czerwca i lipca 2024 r. udział wzięło 140 osób, które podzieliły się swoimi spostrzeżeniami na temat Gminy Kunice. Badania jakościowe i ankietowe często stanowią odzwierciedlenie problemów zidentyfikowanych na podstawie statystyk, co pozwala na wskazanie tych obszarów funkcjonowania gminy, które wymagają interwencji w pierwszej kolejności. Informacje wynikające z badań ankietowych zawarto w kolorowych ramkach po tekście głównym diagnozy, co pozwala na wizualne oddzielenie opisu odnoszącego się do danych zastanych oraz informacji pozyskanych od mieszkańców miasta.

Sfera społeczna

1. Ludność i procesy demograficzne

Według danych GUS w 2023 r. liczba mieszkańców Gminy Kunice wyniosła 7 709 – w stosunku do 2014 r. było to aż o 20,5% więcej. Dane gminy wskazują natomiast na nieco niższą liczbę – według stanu na koniec 2023 r., liczba mieszkańców wyniosła 7 226 osób¹. Z roku na rok liczba mieszkańców wzrasta, co wynika z wysokiej atrakcyjności osiedleńczej gminy związanej m.in. z jej położeniem w sąsiedztwie Legnicy. Z prognozy demograficznej opracowanej w 2023 r. przez Główny Urząd Statystyczny wynika, że w 2035 r. liczba ludności Gminy Kunice wzrośnie o 11,8% względem 2023 r., co wskazuje na dalszy wzrost populacji gminy. Warto dodać, że oficjalne dane demograficzne dotyczą wyłącznie zameldowanych mieszkańców. Z informacji Urzędu Gminy Kunice wynika natomiast, że realna liczba mieszkańców jest wyższa – część nowych mieszkańców nie melduje się bowiem na terenie gminy.

W strukturze ludności dominują osoby w wieku produkcyjnym, które w 2023 r. stanowiły 59,2% mieszkańców – o 3,1 pp. mniej niż w 2019 r. Odsetek ten był korzystniejszy w na tle powiatu legnickiego (57,8%) i województwa dolnośląskiego (58,5%). Gmina Kunice wyróżnia się stosunkowo niskim odsetkiem osób w wieku poprodukcyjnym, który wyniósł 19,3% w 2023 r. (o 2,1 pp. więcej niż w 2019 r.), a zatem znacznie mniej w porównaniu do powiatu i województwa, gdzie odsetek ten wyniósł kolejno 23,3% i 24,3%. W okresie 2019-2023 w gminie wzrósł odsetek osób w wieku przedprodukcyjnym – o 1,0 pp. do poziomu 21,5%, co było odsetkiem wyższym niż w powiecie (18,8%) i województwie (17,2%). Także odsetek osób w wieku 65 lat i więcej w populacji ogółem wskazuje, że sytuacja na terenie gminy jest korzystniejsza w porównaniu do powiatu i województwa – w 2023 r. odsetek ten wyniósł 16,3%, gdy w powiecie było to 19,6%, a województwie 21,0%. Mimo to, w gminie wciąż widoczny jest proces starzenia się społeczności (wzrost wartości wskaźnika o ok. 2,1 pp. w latach 2019-2023), co związane jest m.in. z niskiego poziomu przyrostu naturalnego – w latach 2019-2023 dwukrotnie odnotowano ujemną wartość wskaźnika. W 2023 r. w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców wyniósł 0,1, co było wartością niekorzystną, jednakże niższą wartość wskaźnika odnotowano w powiecie (-4,4) oraz województwie (-4,4). Niski przyrost naturalny wynika z coraz niższej liczby urodzeń, co jest trendem ogólnopolskim – Gmina Kunice nie jest wyjątkiem.

Stosunkowo wysoki udział ludności w wieku przedprodukcyjnym wynika przede wszystkim z wysokiego salda migracji, które w 2023 r. w przeliczeniu na 1 000 ludności wyniosło 14,8, gdy w powiecie i województwie było to zaledwie 4,5 i 1,4. Wysokie saldo migracji utrzymujące się w ostatnich latach

¹ Raport o Stanie Gminy Kunice za rok 2023

STRATEGIA ROZWOJU GMINY KUNICE

wynika z suburbanizacji Legnicy. Warto podkreślić, że Gmina Kunice w latach 2019-2023 odnotowała najwyższe saldo migracji na 1 000 ludności w porównaniu do gmin położonych w pobliżu Legnicy – wysokim saldem migracji charakteryzuje się także Gmina Miłkowice i Gmina Legnickie Pole.

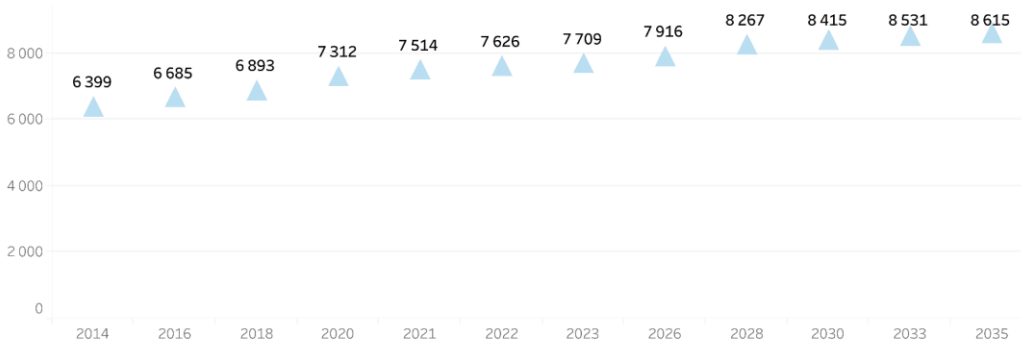
Biorąc pod uwagę migracje międzygminne, w latach 2019-2023 najwięcej nowych mieszkańców przybywało właśnie przede wszystkim z Legnicy, co wskazuje na suburbanizację tego miasta. Z drugiej strony zauważa się przepływ ludności z Gminy Kunice do Legnicy, która w analizowanym okresie była najpopularniejszym kierunkiem migracji. Przepływy ludności na linii Gmina Kunice – Miasto Legnica wskazują na silne wzajemne powiązania funkcjonalne.

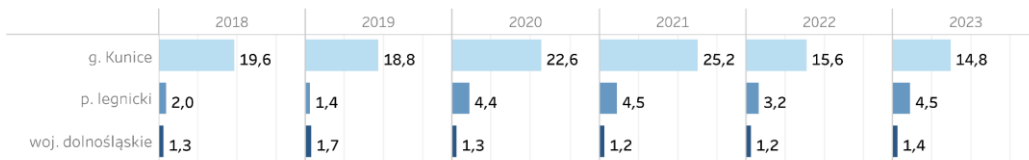
Zdaniem aż 90% ankietowanych mieszkańców Gmina Kunice jest dobrym miejscem do życia. Odmienne zdanie na ten temat posiada tylko 7,1% respondentów. Potwierdzeniem zadowolenia z miejsca zamieszkania są plany migracyjne ankietowanych. W ciągu najbliższych 5 lat 82,1% z nich planuje pozostać na terenie gminy. Część ankietowanych chce wyprowadzić się m.in. do Legnicy.

DEMOGRAFIA

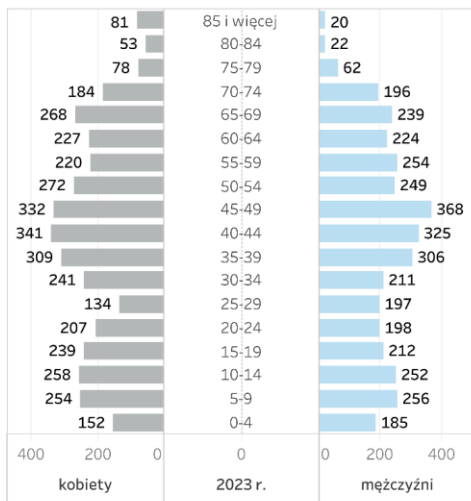
Liczba ludności w latach 2014-2023 z prognozą do 2035 r. (1)

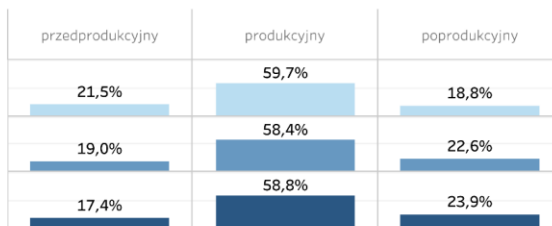
Saldo migracji na 1 000 ludności (1)

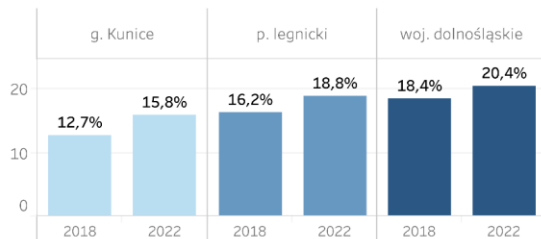
Piramida wieku (1)

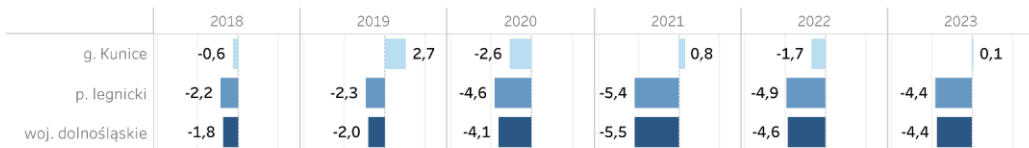
Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w 2022 r. (1)

Odsetek osób w wieku 65 lat w liczbie mieszkańców ogółem (1)

Przyrost naturalny na 1 000 ludności (1)

Źródło danych:
1 - GUS BDL

2. Kapitał społeczny

Na stopień rozwoju społeczeństwa obywatelskiego wpływa m.in. aktywność podmiotów tzw. trzeciego sektora. Według danych GUS na terenie gminy w 2023 r. działało 26 stowarzyszeń i organizacji społecznych oraz 5 fundacji. Ich łączna liczba w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców wyniosła 4,0, co było wartością mniejszą niż w powiecie (4,3) i województwie (4,9).

W przypadku kapitału społecznego warto także przytoczyć frekwencję wyborczą. Zarówno w 2018 r. jak i 2024 r. frekwencja w wyborach samorządowych w Gminie Kunice była wyraźnie wyższa od tej notowanej w powiecie legnickim i województwie dolnośląskim. W 2018 r. frekwencja w wyborach na wójta, do sejmików województw, rady powiatów, rady gmin wyniosła średnio 64,9% - w 2024 r. było to już 59,4%. Należy podkreślić, że spadek frekwencji odnotowano także w powiecie i województwie.

Gmina Kunice co roku uchwała program współpracy z organizacjami pozarządowymi, którego celem jest pobudzenie aktywności społecznej w lokalnym środowisku. W latach 2019-2023 w ramach programu przekazano podmiotom pozarządowym łącznie 233 tys. zł i zawarto 23 umowy. Najwięcej organizacji wsparto w 2020 r. i 2022 r. (5), **na** najmniej w 2019 r. (3). Na przestrzeni lat największe dotacje przekazywano na działania związane z przeciwdziałaniem patologiom społecznym i uzależnieniom oraz na kulturę, sztukę i ochronę dziedzictwa narodowego.

W 2009 r. Gmina Kunice przystąpiła do programu „Odnowa Wsi Dolnośląskiej”, którego celem jest wsparcie rozwoju obszarów wiejskich, w tym integracja i aktywizacja lokalnej społeczności. W ciągu kilkunastu lat trwania programu Gmina Kunice zrealizowała szereg działań, na które otrzymała dofinansowanie m.in.: na budowę i remonty świetlic wiejskich. Istotną rolę w tym zakresie odgrywa działalność 7 Kół Gospodyń Wiejskich²:

- Koło Gospodyń Wiejskich "Szczytniczanki" w Szczytnikach nad Kaczawą,
- Koło Gospodyń Wiejskich "Kuniczanki" w Kunicach,
- Koło Gospodyń Wiejskich w Spalonej "Cudne Wianki" w Spalonej,
- Koło Gospodyń Wiejskich "Rosochatki" w Rosochatej,
- Koło Gospodyń Wiejskich Miłogostowianki w Miłogostowicach,
- Koło Gospodyń Wiejskich "Jaśkowiczanki" w Jaśkowicach Legnickich,
- Koło Gospodyń Wiejskich "Czerwone Korale" w Szczytnikach Małych.

² Według stanu na listopad 2024 r.

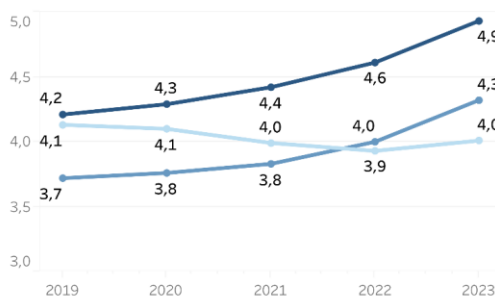
Gmina Kunice należy do Lokalnej Grupy Działania Wrzosowa Kraina, której celem jest wspieranie zrównoważonego rozwoju wschodniego obszaru Borów Dolnośląskich, w tym ochrona obszarów wiejskich, aktywizacja społeczności, współpraca z podmiotami trzeciego sektora, promowanie inicjatyw lokalnych. Ponadto Gmina Kunice od 1997 r. podejmuje współpracę zagraniczną z niemieckim miastem Brühl, której celem jest m.in.: rozwijanie kontaktów instytucjonalno-samorządowych, współpraca kulturowa oraz edukacyjna (wymiany młodzieży). W 2023 r. samorzady świętowały 25 rocznicę współpracy, a uroczystości odbyły się na terenie Gminy Kunice. W 2024 r. Gmina Kunice przystąpiła do OWES Ośrodka Wsparcia Ekonomii Społecznej dla Subregionu Legnicko-Głogowskiego. Gmina należy też do Legnicko-Głogowskiego Obszaru Funkcjonalnego, w ramach którego razem z partnerskimi gminami realizuje Strategię ZIT.

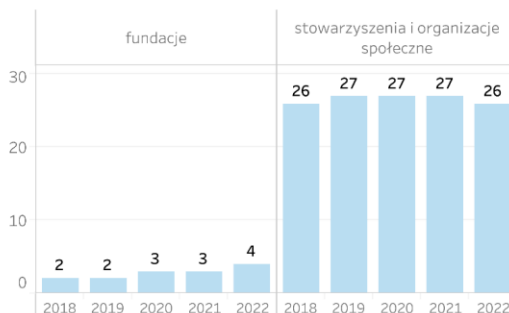
Jedno z pytań zawartych w ankiecie dotyczyło problemów społecznych, które zdaniem respondentów dotyczą Gminy Kunice. Do najczęściej wskazywanych problemów zaliczono zaśmiecanie okolicy (20,6%), wandalizm (18,2%), niską aktywność społeczną i obywatelską (17,5%), a także migracje młodych osób do większych ośrodków (10,7%).

KAPITAŁ SPOŁECZNY

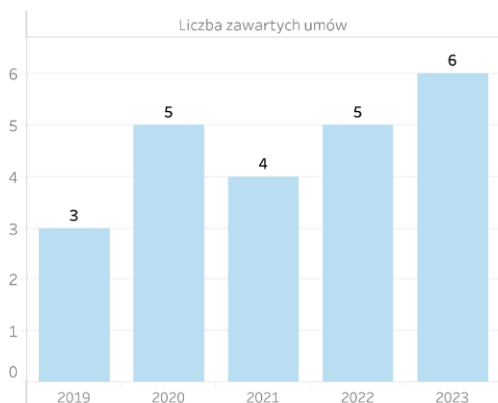
Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 1 000 ludności (1)

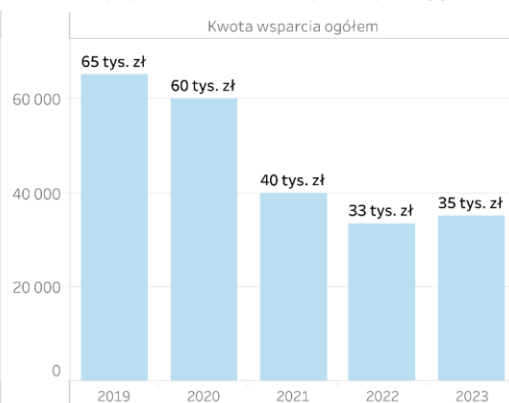
Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne ogółem (1)

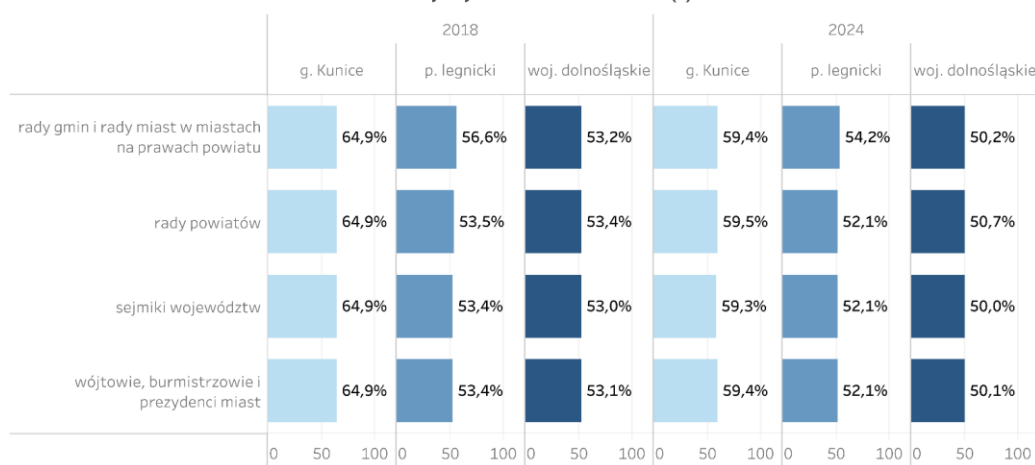
Współpraca z NGO - liczba zawartych umów (2)

Współpraca z NGO - kwota wsparcia ogółem (2)

Frekwencja wyborcza w 2018 r. i 2024 r. (1)

Źródło danych:
1 - GUS BDL

3. Pomoc społeczna

Podmiotem świadczącym zadania z zakresu pomocy społecznej jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kunicach. Głównym celem ośrodka jest wsparcie finansowe i pozafinansowe osób, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej. Do zadań ośrodka należy m.in.: wypłata świadczeń socjalnych, zasiłków, świadczenie usług opiekuńczych dla seniorów i osób z niepełnosprawnościami, wspieranie rodzin zastępczych, przeciwdziałanie przemocy rodzinie.

Ośrodek zajmuje się monitorowaniem negatywnych zjawisk społecznych na terenie gminy oraz podejmowaniem działań zmierzających ku ich minimalizacji. Jednym z problemów zauważanych na terenie gminy jest starzenie się lokalnej społeczności – trend ten jest co prawda wolniejszy na tle powiatu i województwa, jednakże zachodzi potrzeba wzmocnienia działań skierowanych do osób w podeszłym wieku. Szczególnie dotyczy to usług opiekuńczych świadczonych w miejscu zamieszkania, gdyż jest to tańsza forma wsparcia osoby potrzebującej. Usługi świadczone w miejscu zamieszkania są ponadto korzystniejsze dla osoby wymagającej opieki, która może zostać w miejscu zamieszkania.

W latach 2019-2023 liczba rodzin objętych pomocą społeczną zmalała o 10,7% do poziomu 75 – zmalała także liczba osób w rodzinach o 9,4% wynosząc 163 w 2023 r. Blisko 30% stanowiły rodziny emerytów i rencistów. Ogólna kwota udzielonych świadczeń w ramach zadań własnych gminy w 2023 r. wyniosła 253 tys. zł, a więc o 3,4% więcej niż w 2019 r. W analizowanym okresie najwięcej osób otrzymywało zasiłki celowe – w 2023 r. było to 38 osób – natomiast największe kwoty przeznaczano na zasiłki stałe, na które wydano 85,8 tys. zł w 2023 r. Najczęstszym powodem przyznania pomocy społecznej było ubóstwo, długotrwała lub ciężka choroba oraz niepełnosprawność.

Liczba świadczeń usług opiekuńczych zmalała w latach 2019-2023 przy jednoczesnym wzroście liczby osób objętych tego typu usługami – w 2023 r. wyniosła 226 świadczeń, którymi objęte było 8 osób. Usługi tego typu obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, w tym zapewnienie higieny. Usługi tego typu skierowane są do osób z niepełnosprawnościami oraz seniorów mających trudności w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych. Na terenie gminy nie funkcjonuje dom pomocy społecznej – mieszkańcy, którzy wymagają całodobowej opieki umieszczani są w domach pomocy społecznej zlokalizowanych w innych gminach. W 2023 r. w domach pomocy społecznej przebywało 6 mieszkańców Gminy Kunice, którym przyznano łącznie 63 świadczenia.

W strukturach Ośrodka od 2022 r. funkcjonuje Klub Senior+, który powstał w ramach Programu Wieloletniego „Senior+” na lata 2021-2025. Celem Klubu jest integracja i aktywizacja osób, które ukończyły 60. rok życia poprzez m.in. organizację różnego rodzaju zajęć, warsztatów tematycznych,

STRATEGIA ROZWOJU GMINY KUNICE

wydarzeń kulturalnych, imprez, wycieczek. Według danych na koniec 2023 r. do Klubu zapisanych było 49 osób – mniej niż w 2022 r. (72 osoby).

Na terenie gminy nie funkcjonuje żaden dom dziecka. W 2023 r. Ośrodek partycypował w kosztach utrzymania 19 dzieci w rodzinach zastępczych oraz instytucjonalnych formach pieczy zastępczej. W latach 2019-2023 liczba dzieci w pieczy zastępczej była zbliżona.

Liczba beneficjentów pomocy społecznej w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców w 2023 r. wyniosła natomiast 201, co było wartością znacznie niższą na tle powiatu legnickiego (413) i województwa (252).

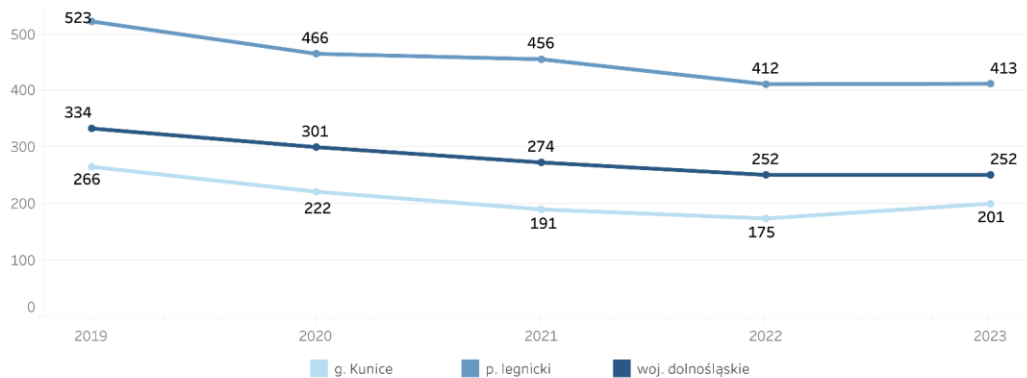
Gmina nie posiada strategii rozwiązywania problemów społecznych – na terenie gminy obowiązuje *Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Powiatu Legnickiego na lata 2022-2028* uchwalona w dniu 31 marca 2022 r. uchwałą Rady Powiatu Legnickiego Nr XXXV/226/2022. Celem przytoczonego dokumentu jest zaspokajanie potrzeb społecznych mieszkańców oraz przeciwdziałanie zagrożeniom społecznym. W dokumencie wskazano problemy społeczne zauważane na terenie powiatu, a więc także na terenie Gminy Kunice, takie jak m.in.: starzenie się społeczności lokalnej, niewystarczająca liczba chętnych do tworzenia rodzin zastępczych, długotrwałe ubóstwo i tzw. wyczołana bezradność życiowa części rodzin objętych pomocą, występowanie barier architektonicznych i transportowych, izolacja i osamotnienie osób starszych.

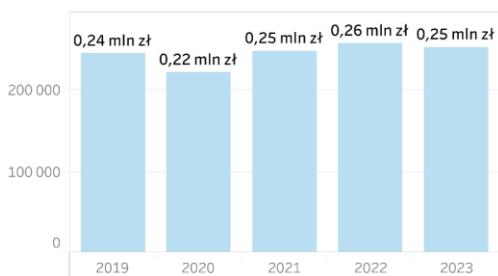
Ankietowani mają podzielone zdanie na temat działalności instytucji pomocy społecznej – blisko 42% dobrze ocenia tę działalność, a niemal 50% „ani dobrze, ani źle”. Negatywne głosy stanowiły 8,6%. Podobny rozkład odpowiedzi odnotowano w przypadku przystosowania budynków publicznych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, gdyż 42,1% ocenia ten aspekt dobrze, a 43,6% „ani dobrze, ani źle”, a 10,7% negatywnie. Odpowiedzi sugerują zatem konieczność dalszego rozwoju usług społecznych oraz modernizacji budynków użyteczności publicznej.

POMOC SPOŁECZNA

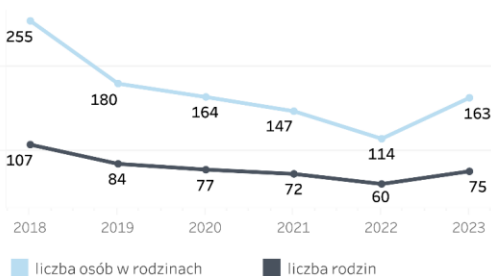
Beneficjenci pomocy społecznej na 10 tys. ludności (1)

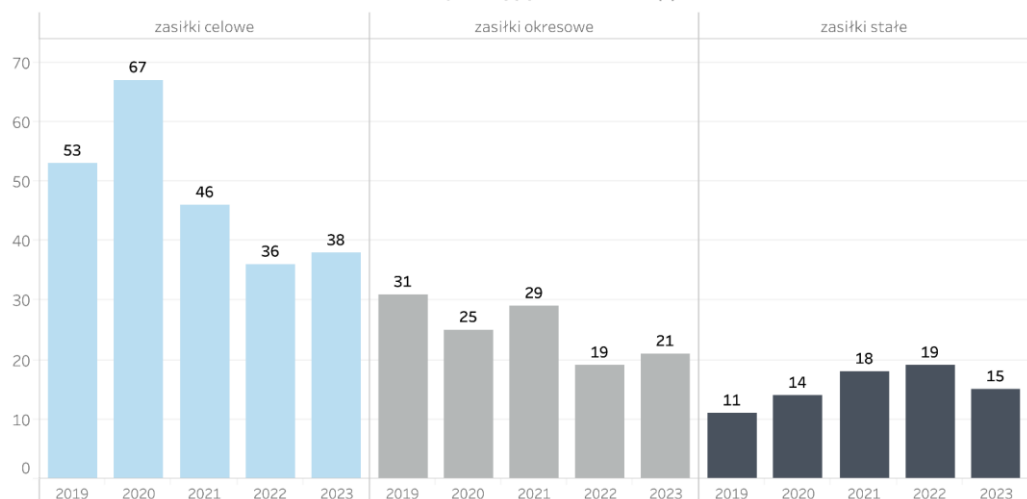
Kwota udzielonych świadczeń w ramach zadań własnych gminy (2)

Liczba rodzin i osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej (2)

Liczba osób pobierających świadczenia (2)

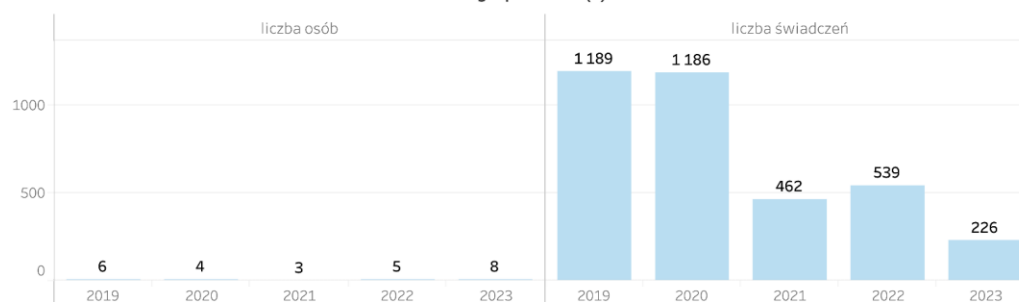
Źródło danych:
1 - GUS BDL
2 - Dane GOPS w Kunicach

POMOC SPOŁECZNA

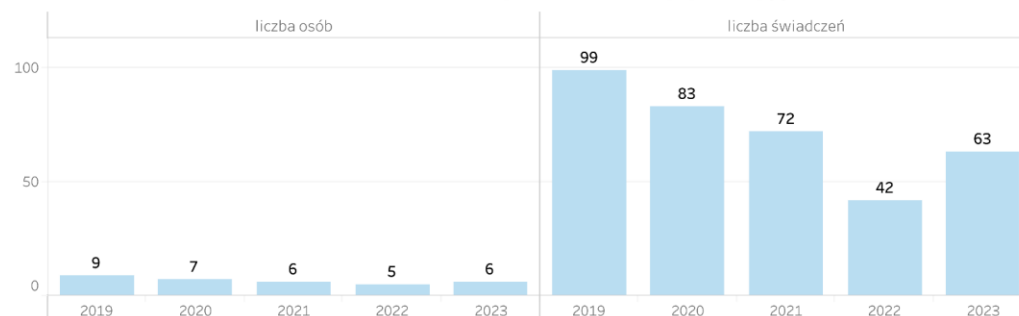
Kwota przyznanych zasiłków - wybrane kategorie (1)

	2019	2020	2021	2022	2023
zasiłki celowe	62,1 tys. zł	54,9 tys. zł	56,7 tys. zł	50,0 tys. zł	49,6 tys. zł
zasiłki okresowe	81,2 tys. zł	48,8 tys. zł	53,5 tys. zł	46,7 tys. zł	62,0 tys. zł
zasiłki stałe	49,6 tys. zł	60,7 tys. zł	91,8 tys. zł	115,1 tys. zł	85,9 tys. zł

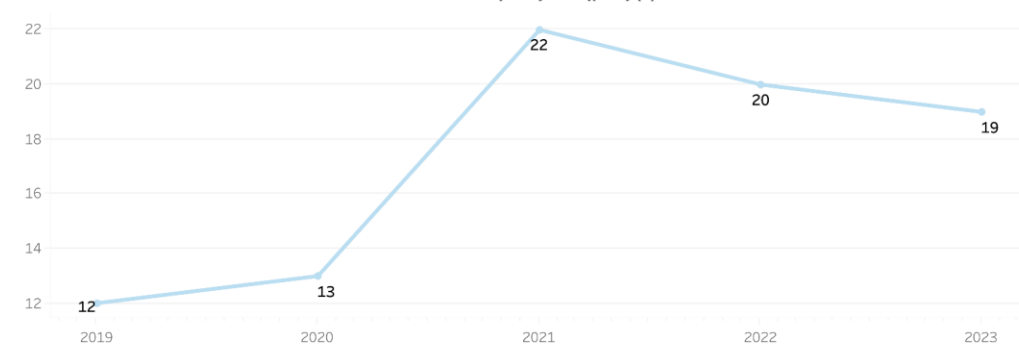
Usługi opiekuńcze (1)

Liczba osób i świadczeń udzielonych w Domach Pomocy Społecznej (1)

Liczba dzieci w pieczy zastępczej (1)

Źródło danych:
1 - Dane GOPS w Kunicach

4. Ochrona zdrowia

Na terenie Gminy Kunice funkcjonują dwa ośrodki zdrowia: Ośrodek Zdrowia w Kunicach - Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Kunicach oraz Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Sp. z o.o. w Jaśkowicach Legnickich. Ośrodek Zdrowia w Kunicach składa się z kilku poradni: lekarza POZ, ginekologiczno-położniczej, okulistycznej, neurologicznej, otolaryngologicznej, stomatologicznej oraz działu fizjoterapii. Na koniec 2023 r. w ośrodku zapisanych było 5 391 pacjentów, a więc podobnie jak w latach poprzednich. W 2023 r. udzielono w nim 33,5 tys. porad – nieznacznie mniej w porównaniu do 2019 r. (spadek o 3,2%). Najwięcej porad udzielano w poradni ogólnej, co przeciętnie stanowiło 70% wszystkich udzielanych porad.

W ostatnich latach Ośrodek Zdrowia w Kunicach przy współpracy z Urzędem Gminy Kunice realizował program pn.: „Rehabilitacja mieszkańców Gminy Kunice na lata 2020-2023” (kontynuowany również w 2024 r.). Program umożliwił skorzystanie za darmo z zabiegów rehabilitacyjnych, co znacząco skróciło kolejki oczekiwania na zabiegi w ramach NFZ. W okresie 2020-2023 prowadzono badania ankietowe, z których wynika, że uczestnicy programu bardzo dobrze oceniają jakość udzielonych świadczeń oraz ich organizację, ponadto większość z nich zaobserwowała poprawę stanu zdrowia po zakończeniu rehabilitacji³. W 2023 r. w programie uczestniczyło 481 pacjentów, którzy zostali poddani łącznie 11 tys. zabiegów. Ośrodek Zdrowia w Kunicach realizował także inne programy zdrowotne takie jak m.in. program profilaktyczny raka szyjki macicy w ramach Poradni Ginekologiczno-Położniczej oraz program profilaktyczny chorób układu krążenia w ramach umowy POZ.

Według danych GUS ogólna liczba ambulatoryjnych porad lekarskich udzielonych na terenie gminy wyniosła 75,2 tys. – o 21,7% więcej niż w 2019 r. Najmniej porad udzielono w latach 2020-2021, co miało związek z pandemią COVID-19 i ograniczonym dostępem do porad lekarskich.

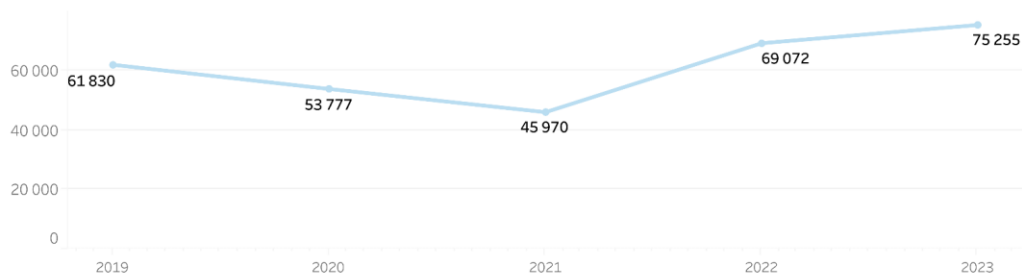

Obszar ochrony zdrowia jest jednym z najgorzej ocenianych tematów. Około 27% respondentów źle ocenia dostęp do lekarzy rodzinnych, a 35% do lekarzy specjalistów. Oznacza to, że dostępność usług zdrowotnych nie jest na terenie gminy wystarczająca.

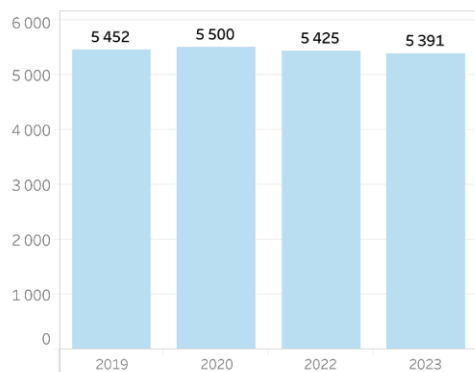
³ Raport o Stanie Gminy Kunice za rok 2023.

OCHRONA ZDROWIA

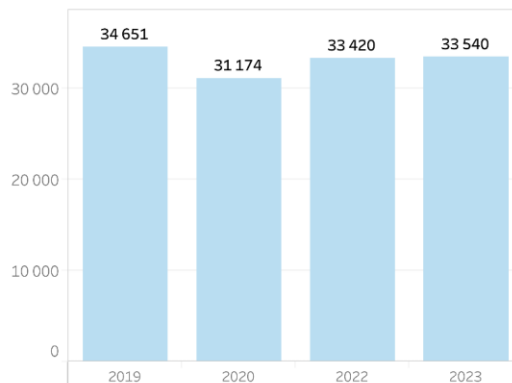
Porady lekarskie udzielone na terenie gminy ogółem (1)

Liczba pacjentów zapisanych do Ośrodka Zdrowia w Kunicach (2)

Liczba porad udzielonych w Ośrodku Zdrowia w Kunicach (2)

Źródło danych:

1 - GUS BDL

2 - Raporty o stanie Gminy Kunice za lata 2019-2023

5. Opieka żłobkowa

Żłobek jest formą opieki nad dziećmi do lat 3, którego celem jest wsparcie rodziców w pogodzeniu pracy zawodowej z opieką nad dziećmi. Żłobek zapewnia dzieciom opiekę, wyżywienie, zabiegi pielęgnacyjne, a czasem także zajęcia edukacyjne. Na terenie gminy do sierpnia 2024 r. funkcjonował jeden niepubliczny żłobek w Spalonej, który dysponował 24 miejscami dla dzieci w wieku 1-3 lata. Gmina otrzymała dofinansowanie na budowę publicznego żłobka w programie Aktywny Maluch 2022-2029 – obiekt będzie przeznaczony dla 50 dzieci. Inwestycja będzie realizowana do połowy 2026 r.

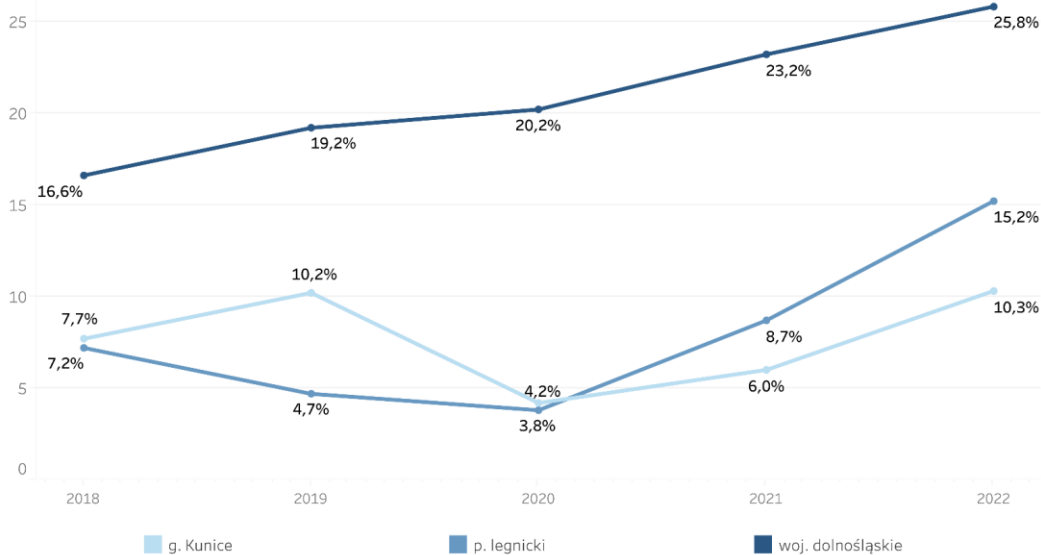
Liczba dzieci w wieku do 3 lat zmalała o 17,6% - w 2022 r. wyniosła 178. W 2022 r. opieką żłobkową w gminie objęte było 19 dzieci. Odsetek dzieci objętych opieką w żłobkach wyniósł zatem 10,3%, niewiele więcej niż w latach poprzednich – mniej niż w powiecie legnickim (15,2%) i województwie dolnośląskim (25,8%). Liczba miejsc w żłobkach na 1 000 dzieci w wieku do lat 3 wyniosła 130 w 2022 r. – także mniej niż w wskaźnik dla powiatu (193) i województwa (298). Dane świadczą o niskiej dostępności opieki żłobkowej. Biorąc pod uwagę przyrost liczby mieszkańców, w tym osób młodych chcących założyć rodzinę, rozwój oferty żłobkowej jest szczególnie istotny.

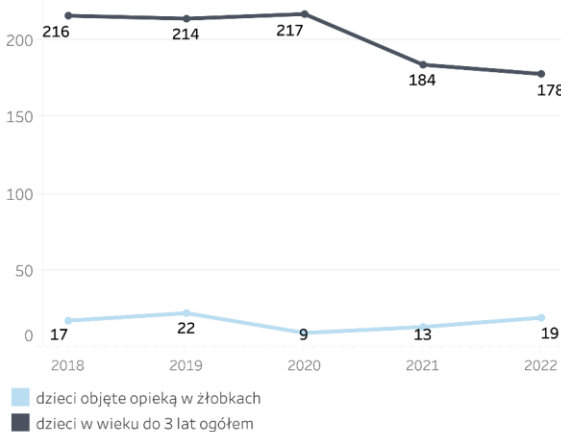
*Głosy respondentów na temat dostępności żłobków są mocno podzielone. Blisko 26% dobrze ocenia dostępność żłobków, 34% źle, natomiast 38% ocenia ten aspekt przeciętnie („ani dobrze, ani źle”).
W pytaniu na temat słabych stron Gminy Kunice 4,3% ankietowanych wskazało na potrzebę zwiększenia miejsc w szkołach i żłobkach, co sugeruje potrzebę dalszego rozwoju oferty żłobkowej*

OPIEKA ŻŁÓBKOWA

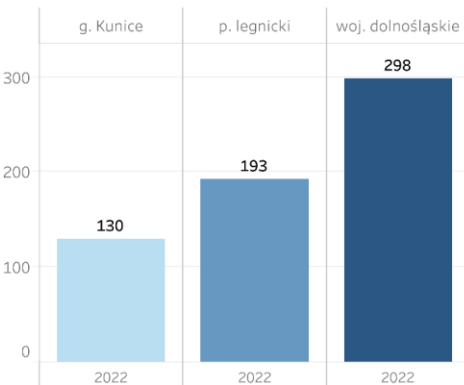
Odsetek dzieci w wieku do lat 3 objętych opieką w żłobkach (1)

Liczba dzieci w wieku do lat 3 i objętych opieką w żłobkach (1)

Miejsca w żłobkach i klubach dziecięcych na 1 000 dzieci w wieku do lat 3 (1)

Zródło danych:
1 - GUS BDL

6. Edukacja i wychowanie przedszkolne

Na terenie gminy funkcjonuje jedno przedszkole publiczne - Przedszkole Samorządowe „Wyspa Marzeń” w Kunicach, które powstało w 2016 r. ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020. Przedszkole mieści się w nowoczesnym budynku dostosowanym do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, posiada m.in.: kilka placów zabaw i basen. Ponadto w trzech szkołach podstawowych funkcjonują oddziały przedszkolne.

Według danych GUS w 2023 r. na terenie gminy mieszkało 338 dzieci w wieku 3-6 lat, z czego 259 uczęszczało do przedszkola i oddziałów przedszkolnych w gminie. Odsetek dzieci w wieku 3-6 lat objętych wychowaniem przedszkolnym wyniósł zatem 76,6% - podobnie co w powiecie legnickim (76,8%) i mniej niż odsetek w województwie dolnośląskim (97,8%). Z uwagi na fakt, że część mieszkańców gminy pracuje w Legnicy, część dzieci uczęszcza prawdopodobnie do przedszkoli miejskich – stąd stosunkowo niski odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w gminie.

Gmina Kunice jest także organem prowadzącym dla czterech szkół podstawowych:

- Szkoła Podstawowa im. Św. Jadwigi Śląskiej w Kunicach,
- Szkoła Podstawowa im. Ireny Kosmowskiej w Bieniowicach,
- Szkoła Podstawowa im. Władysława Stanisława Reymonta w Rosochatej,
- Szkoła Podstawowa w Spalonej.

W 2023 r. do szkół na terenie gminy uczęszczało 632 uczniów – o blisko 24% więcej w porównaniu do 2019 r. Biorąc pod uwagę rosnącą liczbę mieszkańców, tym tych w wieku przedprodukcyjnym, niezbędne jest dalsze rozwijanie bazy dydaktycznej w gminie.

Współczynnik skolaryzacji brutto dla szkół podstawowych wyniósł 74,7% w 2023 r. – podobnie jak w latach poprzednich. W tym samym czasie współczynnik dla powiatu i województwa był wyższy, wynosząc kolejno 78,5% i 95,3%. Stosunkowo niski współczynnik skolaryzacji wynika m.in. z tego, że część dzieci uczęszcza do szkół poza terenem Gminy Kunice – m.in. do szkół w Legnicy.

Uczniowie szkół w Gminie Kunice uzyskują zazwyczaj wyższe wyniki egzaminów ósmoklasisty niż średnie dla powiatu i województwa. W 2023 r. wyniki egzaminów z języka polskiego, matematyki i języka angielskiego na poziomie podstawowym były średnio o 5 pp. wyższe od tych odnotowanych w powiecie i województwie. Świadczyć to może o wysokiej jakości nauczania w szkołach na terenie Gminy Kunice.

STRATEGIA ROZWOJU GMINY KUNICE

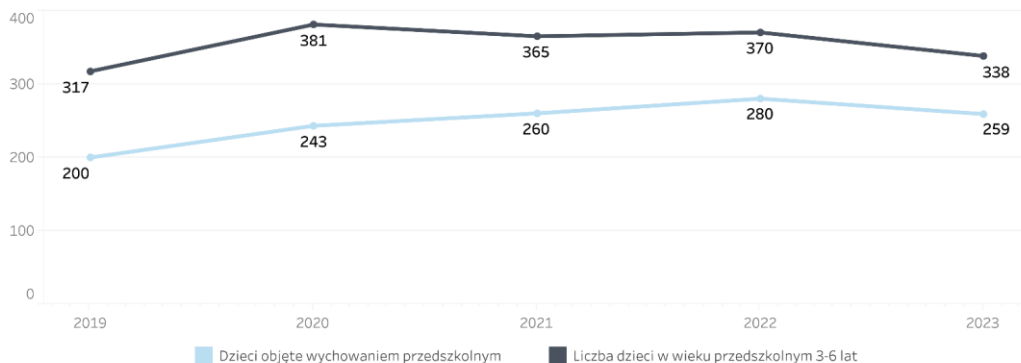
Szkoły funkcjonujące na terenie gminy wymagają przeprowadzenia remontów i modernizacji, szczególnie dotyczy to Szkoły Podstawowej w Spalonej, w której zwiększająca się liczba uczniów powoduje konieczność rozbudowy budynku szkoły. W przyszłości szkoły powinny zostać rozbudowane o dodatkowe pomieszczenia, a ich standard techniczny podniesiony – jest to ważne z uwagi na wzrost liczby mieszkańców w ostatnich latach, w tym rodzin z dziećmi.

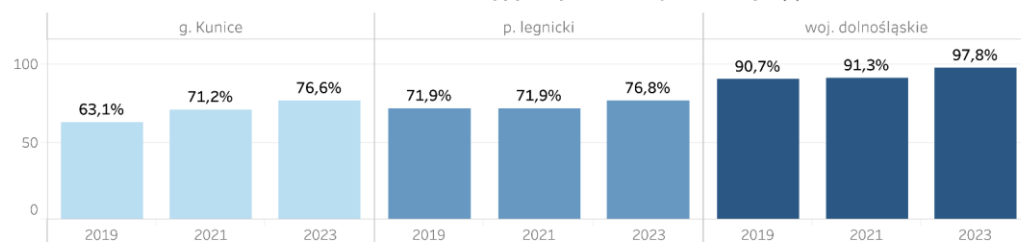
Wśród aspektów związanych z oświatą ankietowani najlepiej ocenili jakość nauczania w szkołach (blisko 73% pozytywnych ocen) oraz dostępność placów zabaw (62,1%). Najgorzej oceniono natomiast dostępność różnych form spędzania czasu dla dzieci i młodzieży (33,6% negatywnych ocen), co wskazuje na konieczność rozbudowy oferty rozrywkowo-kulturalnej dla najmłodszych mieszkańców gminy.

EDUKACJA

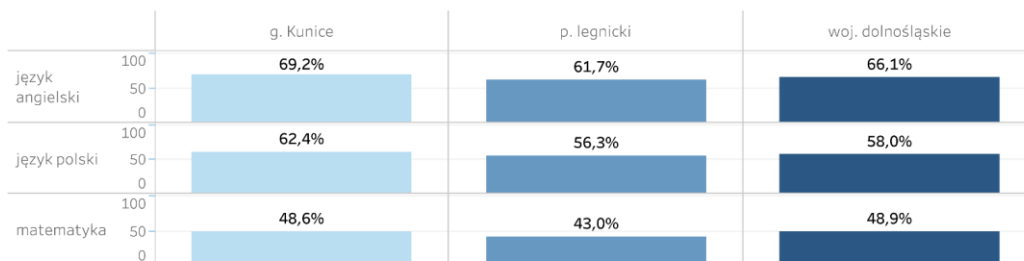
Liczba dzieci w wieku 3-6 lat oraz objętych wychowaniem przedszkolnym (1)

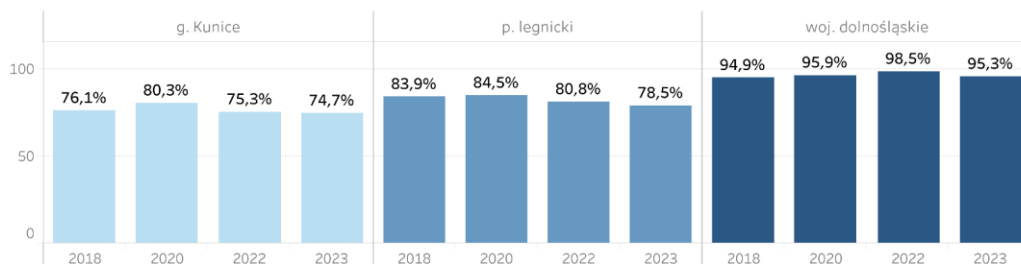
Odsetek dzieci w wieku 3-6 lat objętych wychowaniem przedszkolnym (1)

Wyniki egzaminu ósmoklasisty w 2023 r. (2)

Współczynnik skolaryzacji brutto w szkołach podstawowych (1)

Źródło danych:

1 - GUS BDL

2 - <https://mapa.wyniki.edu.pl/MapaEgzaminow/>

7. Kultura

Dziedzictwo niematerialne

Główną instytucją kultury funkcjonującą w gminie jest Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Kunicach posiadający 12 oddziałów. GOKiS oferuje szereg zajęć dla różnych grup wiekowych, w tym seniorów, m.in.: muzyczne, plastyczne, rękodzielnicze, kulinarne czy sportowe. Przy ośrodku działa folklorystyczna Kapela Kunice.

Według danych GUS w 2023 r. na terenie gminy zorganizowano 24 imprezy kulturalne – mniej niż w latach poprzednich. Liczba uczestników imprez wyniosła 5 340 – o blisko 60% mniej w porównaniu do 2019 r. Na spadek liczby imprez i ich uczestników wpływ miało przede wszystkim wystąpienie pandemii COVID-19 i obostrzenia z tym związane. Na terenie gminy organizowane są cykliczne wydarzenia kulturalne takie jak m.in.:

- Wielka Kunicka Majówka – impreza organizowana na zakończenie sezonu majówkowego,
- Szanty Kunice – jedna z najbardziej rozpoznawalnych imprez szantowych w kraju, na który przyjeżdżają zespoły muzyki żeglarskiej z całej Polski,
- Festiwal Reggae – wydarzenie skupiające miłośników muzyki reggae,
- Kunicka Folk-Biesiada – impreza, na której występują zespoły folkowe z regionu
- Herkules – zawody kulturystyczne,
- Bieg Reggae,
- Dożynki,
- Półkolonie zimowe i letnie.

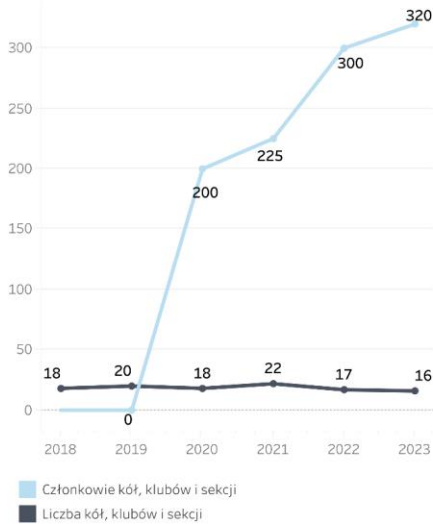
W strukturach GOKiS działają trzy biblioteki: w Kunicach, Rosochatej i Spalanej. Placówki te zajmują się gromadzeniem i udostępnianiem zbiorów bibliotecznych, a dodatkowo organizują różnego rodzaju zajęcia. Według danych GUS w 2023 r. w biblioteki odnotowano 1 141 czytelników – nieco mniej niż w latach poprzednich (o 0,8% mniej niż w 2019 r.). W przeliczeniu na 1 000 ludności, liczba czytelników na terenie gminy wyniosła 149 w 2023 r. – więcej niż w powiecie (87) oraz województwie (128), co wskazuje na stosunkowo wysoki poziom czytelnictwa wśród mieszkańców Gminy Kunice. Liczba wypożyczeń księgozbioru była zróżnicowana w latach 2019-2023, wynosząc 8 621 w 2023 r.

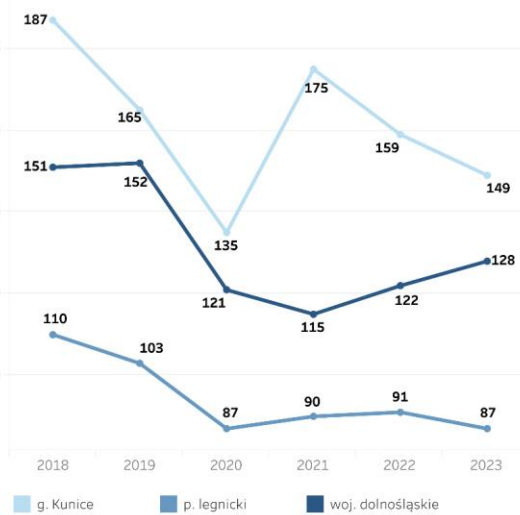
Zdaniem 42,1% respondentów oferta kulturalno-rozrywkowa dostępna na terenie gminy jest atrakcyjna – negatywne zdanie na ten temat posiadało 22,1% ankietowanych. Podobny rozkład odpowiedzi widoczny jest w przypadku samej dostępności oferty instytucji kultury. Należy podkreślić, że w pytaniu dotyczącym kierunków rozwoju Gminy Kunice najwięcej respondentów (23,8%) wskazało na atrakcyjną ofertę spędzania czasu wolnego – rozwój tej oferty powinien być jednym z priorytetów w ciągu najbliższych lat.

KULTURA

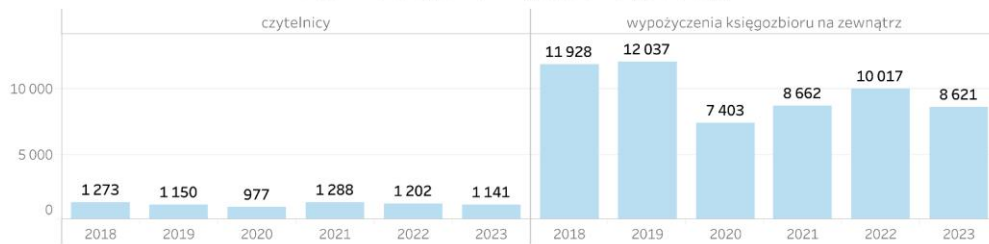
Liczba kół, klubów, sekcji i ich członkowie (1)

Czytelnicy bibliotek na 1 000 mieszkańców (1)

Biblioteki - liczba czytelników i wypożyczeń księgozbioru (1)

Imprezy i uczestnicy imprez kulturalnych (1)

Źródło danych:
1 - GUS BDL

Zabytki

W *Gminnym Programie Opieki nad Zabytkami Gminy Kunice na lata 2023-2026* wskazano, że do Gminnej Ewidencji Zabytków wpisano 180 obiektów zabytkowych, w tym 18 wpisanych także do rejestru zabytków województwa dolnośląskiego. Ponadto na terenie gminy zlokalizowano 154 stanowiska archeologiczne, w których odkryto ślady osadnictwa sięgające czasów epoki kamiennej. Do najcenniejszych zabytków w gminie zalicza się m.in.:

- Kościół w Spalanej pw. Chrystusa Króla – wzniesiony na przełomie XV i XVI w., częściowo drewniany,
- Kościół w Rosochatej pw. Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny – wzniesiony w XIV w. w stylu gotyckim,
- Kościół w Miłogostowicach pw. Św. Stanisława – wybudowany w XV w. z zachowanym późnorenansowym, drewnianym ołtarzem,
- Kościół w Kunicach pw. Serca Pana Jezusa – zbudowany w późnym średniowieczu około 1500 roku, obecnie gruntownie przebudowany,
- Kościół w Grzybianach pw. Św. Zofii – wzniesiony w XV w.,
- Kościół w Bieniowicach pw. Zwiastowania Najświętszej Marii Panny – obiekt pochodzi z XIII w., w XIX w. został gruntownie przebudowany w stylu neogotyckim,
- Dwór w Kunicach – wzniesiony w XVII w., w ciągu wieków wielokrotnie przebudowywany, położony w pobliżu Jeziora Kunickiego,
- Dwór w Rosochatej – pochodzący z XVI w., gruntownie przebudowany w 1912 r.,
- Dawna gospoda w Kunicach – obecnie budynek GOKiS.

Wysoka liczba zabytków świadczy nie tylko o bogatym dziedzictwie historyczno-kulturowym i stanowi potencjał do budowania tożsamości lokalnej mieszkańców, ale również podnosi atrakcyjność turystyczną gminy. W ostatnich latach coraz większą popularnością cieszy się bowiem turystyka kulturowa, a także krajoznawcza. Należy jednak podkreślić, że wiele obiektów zabytkowych na terenie gminy cechuje się złym stanem technicznym. Ponadto część obiektów znajduje się w rękach prywatnych i są one niedostępne dla mieszkańców i turystów. Rozwojowi turystyki w gminie nie sprzyja również niedostateczna promocja jej walorów.

8. Turystyka, sport i rekreacja

Działania w zakresie sportu prowadzi Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Kunicach, którego celem jest upowszechnianie kultury fizycznej wśród mieszkańców. Do głównych obiektów sportowych zalicza się:

- boisko typu „Orlik” przy Szkole Podstawowej w Spalonej,
- boisko Klubu Sportowego „Mewa Kunice”,
- boisko Klubu Sportowego „Albatros Jaśkowice”,
- boisko Klubu Sportowego „Kaczawa Bieniowice”,
- boisko Klubu Sportowego „Ikar Miłogostowice”,
- boisko Klubu Sportowego „Unia Rosochata”,
- 19 ogólnodostępnych placów zabaw,
- kilka siłowni plenerowych.

GOKiS organizuje sportowe imprezy cykliczne, m.in.: Ogólnopolskie Zawody Kulturystyczne „Herkules” i Kunicki Bieg Reggae. W gminie działa 5 klubów sportowych zrzeszających około 450 członków. Według danych GUS w 2022 r. w klubach sportowych ćwiczyło 439 osób – o 19,3% więcej niż w 2018 r., co świadczy o rozwoju oferty sportowej na terenie gminy. W przeliczeniu na 1 000 mieszkańców liczba ćwiczących w klubach sportowych wyniosła 58 w 2022 r., co było wartością znacznie wyższą niż w powiecie (31) oraz województwie (34).

W gminie funkcjonują również świetlice wiejskie, dostępne w każdej miejscowości. Ich działalność umożliwia mieszkańcom uczestnictwo w zajęciach sportowych (w tym m.in. aerobik, tenis stołowy, turnieje szachowe, szachy), plastycznych, wokalnych, teatralnych, ceramicznych. Ponadto, w świetlicach organizowane są różnego rodzaju konkursy, festyny rekreacyjno-sportowe, koncerty, turnieje sportowe oraz wiele innych.

Z uwagi na atrakcyjne warunki przyrodniczo-krajobrazowe oraz obecność zbiorników wodnych, Gmina Kunice stanowi zaplecze rekreacyjne zarówno dla mieszkańców gminy, jak i turystów, przede wszystkim weekendowych i jednodniowych z Legnicy. Największą popularnością cieszy się Jezioro Kunickie zajmujące obszar 95 ha, przy którym znajduje się teren rekreacyjny, wypożyczalnia sprzętu wodnego, przystań żeglarska należąca do Ośrodka Szkoleniowo-Wypoczynkowego "Posejdon". Wokół jeziora funkcjonują obiekty gastronomiczne. Drugim popularnym zbiornikiem jest Jezioro Jaśkowickie zajmujące obszar 24 ha. Oba jeziora są popularnym łowiskiem dla wędkarzy – w lokalnych wodach występuje m.in. okoń, szczupak, leszcz⁴. Ponadto na terenie gminy znajdują się sztuczne zbiorniki

⁴ Strategia Rozwoju Gminy Kunice na lata 2015- 2025

powstałe z eksploatacji złóż żwiru w miejscowościach: Spalona, Szczytniki Małe, Szczytniki nad Kaczawą i w okolicach Kunicy.

Miejsca wypoczynkowo-rekreacyjne wyposażone w wiaty, ławki itp. zlokalizowane są w każdej miejscowości w gminie. Kumulacja funkcji rekreacyjnych, ze względu na dobrze rozwiniętą infrastrukturę, występuje w Kunicach (przede wszystkim nad Jeziorem Kunickim), w Jaśkowicach Legnickich nad Jeziorem Jaśkowickim, w Szczytnikach nad Kaczawą, Grzybianach i Miłogostowicach.

Przez gminę przebiega kilka szlaków turystycznych takich jak m.in.:

- Szlak Tatarów – od Legnickiego Pola do Prochowic,
- Szlak Dookoła Legnicy – odcinek Jaśkowice Legnickie-Raszówka oraz Warmątowice-Jaśkowice Legnickie,
- Szlak Cystersów – biegnie przez Legnicę, Gminę Kunice aż do Lubiąża,
- Szlak św. Jakuba – przez gminę biegnie poboczny odcinek szlaku.

Według danych BDL GUS, na terenie gminy znajduje się jeden obiekt noclegowy oferujący 30 miejsc – Ośrodek Szkoleniowo-Wypoczynkowy "Posejdon". Należy zaznaczyć, że dane te obejmują jedynie obiekty posiadające co najmniej 10 miejsc noclegowych. Pomimo potencjału turystycznego Gmina Kunice posiada słabo rozwiniętą infrastrukturę noclegowo-turystyczną. Według pracowników Urzędu Gminy Kunice największą część turystów stanowią turyści jednodniowi, którzy w sezonie letnim przyjeżdżają z Legnicy i sąsiednich miejscowości nad Jezioro Kunickie. Brak wystarczającej liczby miejsc noclegowych może być jednym z kluczowych powodów, przez które turyści z innych części kraju rzadko odwiedzają Gminę Kunice. Na terenie gminy brakuje także m.in. punktów gastronomicznych.

Warto odnotować fakt, że Gmina Kunice należy do Dolnośląskiej Organizacji Turystycznej, której celem jest wsparcie rozwoju turystyki i promocji gmin Dolnego Śląska oraz całego regionu. W ramach współpracy z innymi gminami i powiatami, Gmina Kunice ma szansę na rozwój swoich funkcji turystycznych.

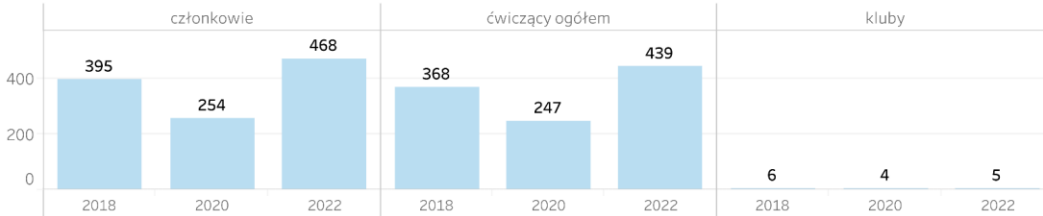
Z komentarzem [KG2]: Od 2024 r.

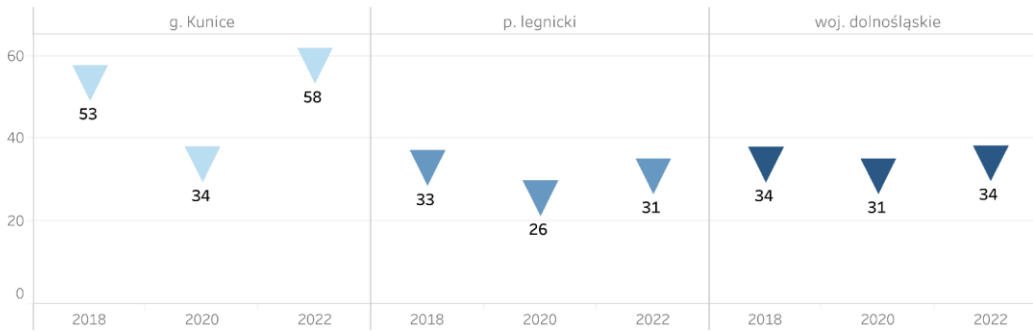
Ankietowani generalnie dobrze oceniają jakość infrastruktury i jej dostępność – kolejno 46,4% i 47,1% ocenia te aspekty pozytywnie. Negatywne głosy stanowiły kolejno 23,6% i 24,3%. Według 55% respondentów Gmina Kunice jest atrakcyjna pod kątem turystycznym – odmienne zdanie miało tylko 19,3%. Około 25% ankietowanych nie miało zdania na ten temat. Warto wspomnieć, że 11,1% ankietowanych wskazało rozwój turystyki jako przedsięwzięcie, które powinno zostać zrealizowane na terenie Gminy Kunicy.

TURYSTYKA I SPORT

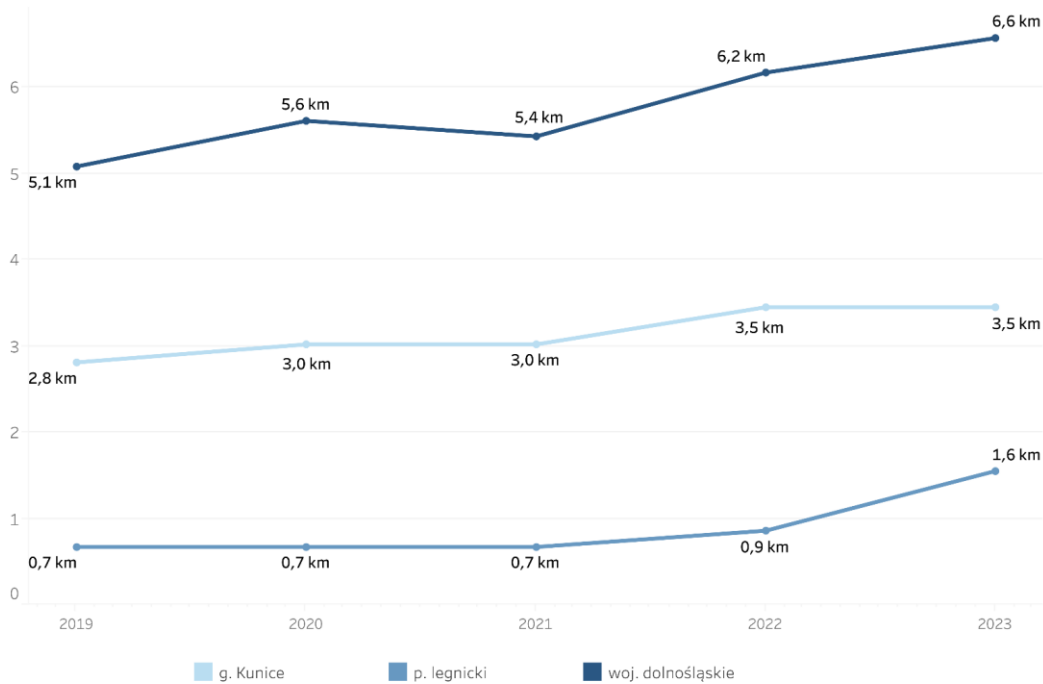
Kluby sportowe i ćwiczący na terenie gminy (1)

Ćwiczący w klubach sportowych na 1 000 mieszkańców (1)

Drogi dla rowerów na 100 km² (1)

Źródło danych:
1 - GUS BDL

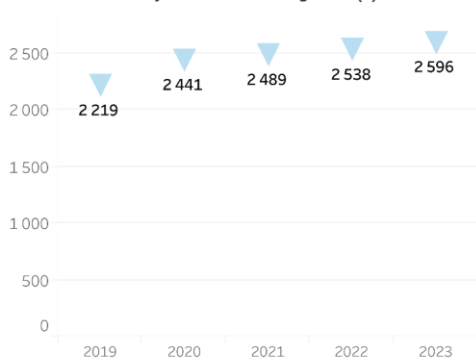
9. Mieszkalnictwo

W latach 2019-2023 na terenie gminy odnotowano znaczny przyrost liczby mieszkań – o 17,0% do poziomu 2 596 mieszkań, co jest związane ze wzrostem liczby mieszkańców w tym czasie. W przeliczeniu na 1 000 ludności na terenie gminy było 336 mieszkań w 2023 r. – wskaźnik ten był niższy w porównaniu do powiatu (369) i województwa (456). Oznacza to, że zasoby mieszkaniowe gminy są stosunkowo niskie w porównaniu do liczby mieszkańców – warto podkreślić fakt, że rzeczywista liczba ludności może być wyższa, ponieważ część osób osiedlających się na terenie gminy nie jest zameldowana. Wskaźnik powierzchni użytkowej mieszkania na jedną osobę był natomiast wyższy, wynosząc w gminie 39,4 m², gdy w powiecie i województwie było to kolejno 32,8 m² i 32,4 m², co wskazuje na stosunkowo dobre warunki mieszkaniowe.

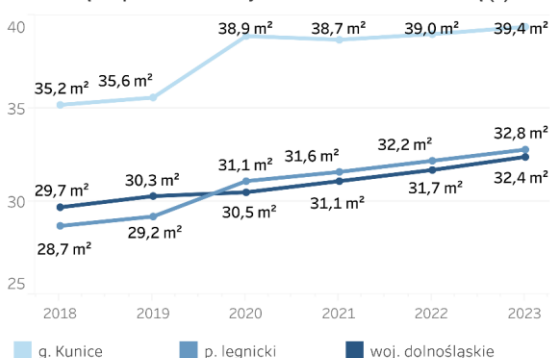
W okresie 2019-2023 wydano pozwolenia na budowę łącznie 334 nowych budynków, z czego 329 stanowiły domy jednorodzinne. Najwięcej pozwoleń wydano w 2021 r. (91), natomiast najmniej w 2023 r. (31). W tym samym czasie do użytkowania oddano 327 nowych mieszkań, co w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców wyniosło 9,0 w 2023 r. – wskaźnik ten był znacznie wyższy w porównaniu do powiatu (6,5) i województwa (6,9). Stosunkowo wysoka liczba nowych mieszkań wynika z przyrostu liczby mieszkańców gminy i na odwrót – oba aspekty napędzają się bowiem wzajemnie, świadcząc o zwiększającej się atrakcyjności osiedleńczej gminy. W 2023 r. w zasobie gminnym znajdowało się łącznie 14 lokali – w tym 11 mieszkań komunalnych i 3 lokale przeznaczone na najem socjalny. W stosunku do 2019 r. liczba lokali ogółem zmalała o 4.

MIESZKALNICTWO

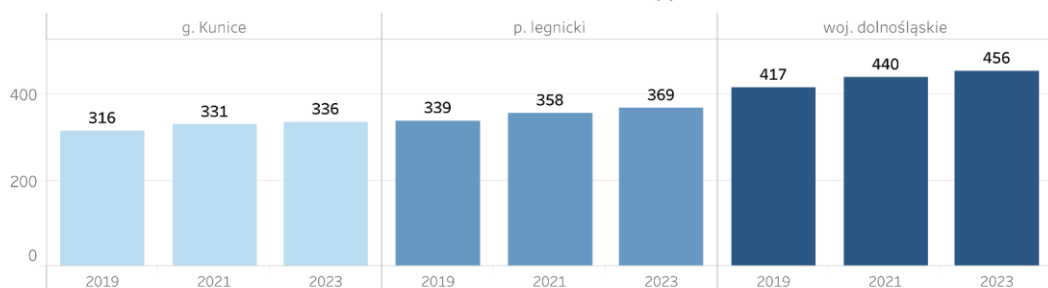
Zasoby mieszkaniowe w gminie (1)

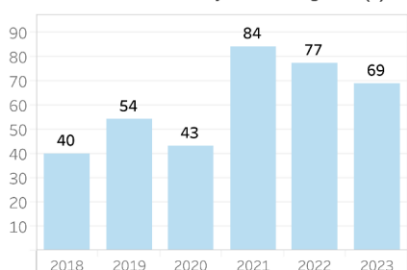
Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę (1)

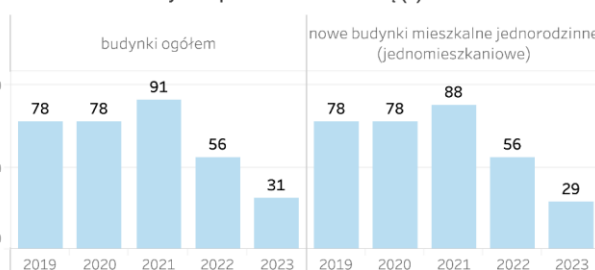
Liczba mieszkań na 1 000 ludności (1)

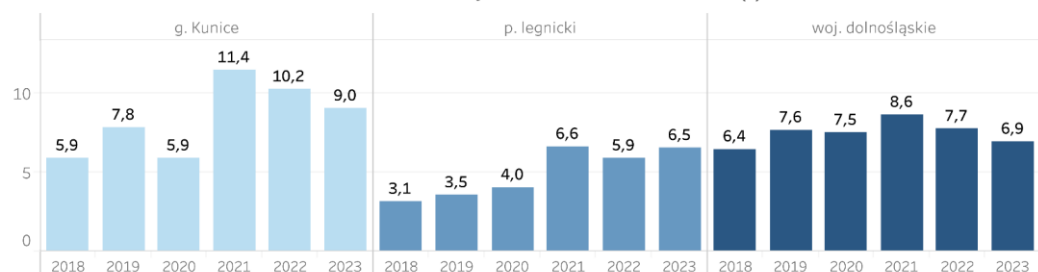
Mieszkania oddane do użytkowania ogółem (1)

Wydane pozwolenia na budowę (1)

Mieszkania oddane do użytkowania na 1 000 mieszkańców (1)

Źródło danych:
1 - GUS BDL

10. Bezpieczeństwo publiczne

Nadzór nad bezpieczeństwem publicznym w gminie sprawuje Komenda Miejska w Legnicy. Według danych policji w latach 2018-2023 liczba stwierdzonych na terenie gminy Kunice przestępstw ogółem zmalała o 70,5%, wynosząc 36 w 2023 r. Najwyższą liczbę przestępstw stwierdzono w 2018 r. (122), czego przyczyną była wysoka liczba odnotowanych kradzieży z włamaniem (82). W analizowanym okresie wykrywalność przestępstw oscylowała wokół 55% - najniższą odnotowano w 2019 r. (44,2%), a najwyższą w 2018 t. (65,2%).

W latach 2018-2023 policja na terenie gminy wszczęła łącznie 65 procedur Niebieskiej Karty – średnio 11 w ciągu roku. W 2023 r. liczba sprawców przemocy domowej wyniosła 17, a więc była wyższa niż w latach poprzednich, podobnie jak liczba ofiar przemocy (21 w 2023 r.), co może wynikać nie tyle ze wzrostu liczby osób stosujących przemoc, co z lepszej wykrywalności sprawców.

Liczba zdarzeń drogowych na terenie Gminy Kunice w okresie 2018-2023 była zróżnicowana, lecz można zauważyć wyraźną tendencję spadkową. W 2023 r. w gminie odnotowano 47 kolizji drogowych (o 31,9% mniej niż w 2018 r.) – ich liczba znacząco zmalała, natomiast liczba wypadków była różna, wynosząc 3 w 2023 r. (najwięcej 5 w 2020 r.). W analizowanych zdarzeniach zginęły łącznie 2 osoby, a 5 zostało rannych.

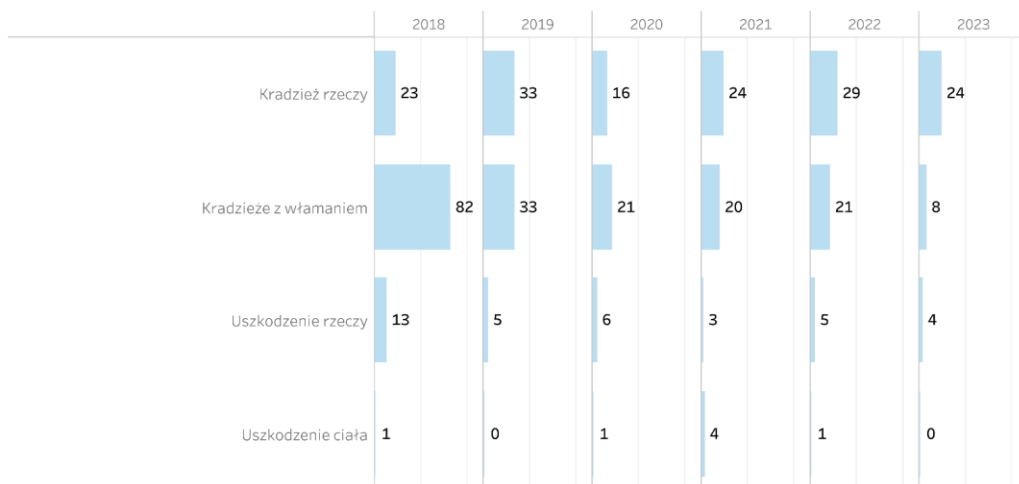
W gminie działają dwie jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej – w Kunicach (włączona do KSRG - Krajowego Systemu Ratowniczo – Gaśniczego) oraz w Miłogostowicach (niewłączona do KSRG). Do OSP w Kunicach w 2023 r. należało 42 członków, z czego 21 mogło brać bezpośredni udział w działaniach ratowniczych, natomiast do OSP w Miłogostowicach należało 24 członków, z czego 18 strażaków było uprawnionych do uczestnictwa w działaniach⁵. Jednostki OSP posiadają niezbędne wyposażenie i sprzęt umożliwiające prowadzenie działań ratowniczych, jednakże w celu zapewnienia jak najwyższego poziomu prowadzenia akcji ratowniczych niezbędne jest dalsze doposażanie jednostek i wymiana zużytego sprzętu na nowy.

Według danych GUS w latach 2019-2023 liczba zdarzeń wymagających interwencji jednostek ochrony przeciwpożarowej była zróżnicowana – najwięcej incydentów odnotowano w 2022 r. (137), co było wynikiem wysokiej liczby pożarów. Patrząc na statystyki, można zauważyć tendencję wzrostową miejscowych zagrożeń, co jest wynikiem m.in. zmian klimatycznych. Zmiany te powodują występowanie gwałtownych zjawisk pogodowych takich jak burze, silne opady deszczu i huragany.

⁵ Raport o stanie Gminy Kunice za rok 2023.

BEZPIECZEŃSTWO

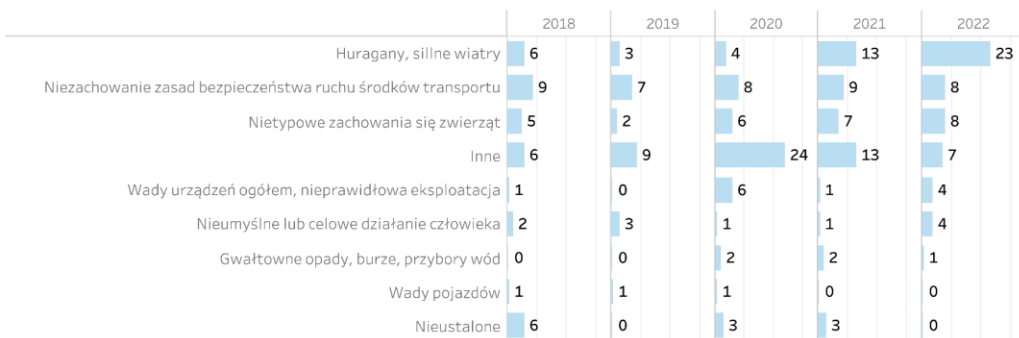
Przestępstwa według kategorii - wybrane kategorie (2)

Ochrona przeciwpożarowa (1)

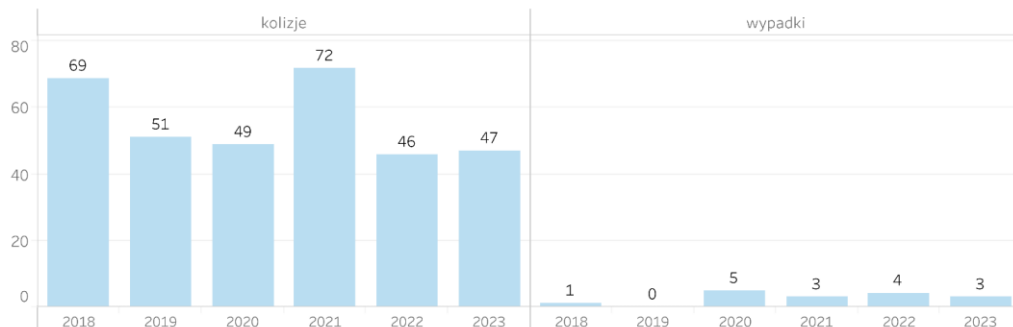
Przyczyny miejscowych zagrożeń (1)

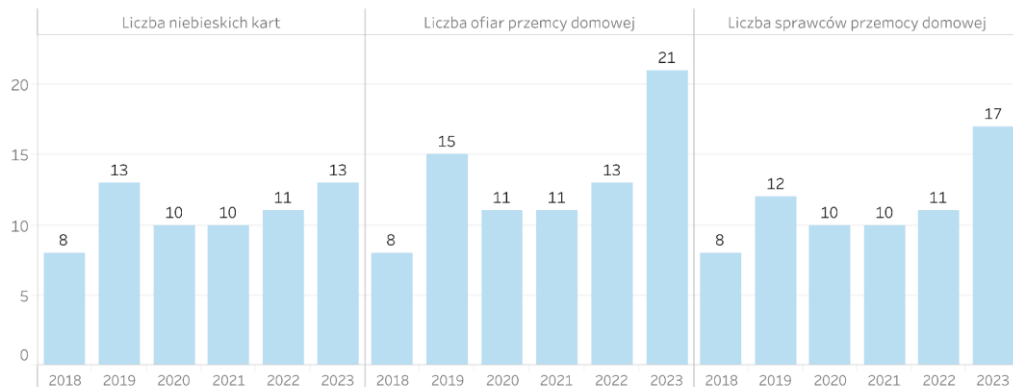
Źródło danych:
1 - GUS BDL
2 - dane Policji w Legnicy

BEZPIECZEŃSTWO

Bezpieczeństwo drogowe (2)

Przemoc domowa - statystyki policyjne (2)

Źródło danych:
1 - GUS BDL
2 - dane Policji w Legnicy

Sfera gospodarcza

1. Gospodarka

W 2023 r. na terenie Gminy Kunice funkcjonowały 1 084 podmioty – o 16,2% więcej niż w 2019 r., co wskazuje na stopniowy wzrost gospodarczy gminy. Blisko 98% podmiotów stanowiły mikroprzedsiębiorstwa zatrudniające do 9 pracowników. W gminie nie funkcjonują duże zakłady pracy – tylko dwie firmy zatrudniają od 50 do 249 osób, w tym największy pracodawca na terenie gminy, Wienerberger Ceramika Budowlana Sp. z o.o.

W strukturze przedsiębiorstw według sekcji PKD 2007 dominuje handel i naprawa pojazdów (sekcja G), stanowiący 19,5% wszystkich przedsiębiorstw, następnie budownictwo (sekcja F) stanowiące 18,1% oraz działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (sekcja M) stanowiąca 10,6%. Wysoka liczba podmiotów sekcji M jest korzystna, gdyż świadczy o coraz wyższych kwalifikacjach lokalnych przedsiębiorców – sekcja ta skupia obszary działalności wymagające specjalistycznej wiedzy oraz umiejętności.

Liczba podmiotów gospodarczych wyższego rzędu (sekcje J-R PKD 2007) wyniosła 329 w 2023 r., czyli o 24,2% więcej niż w 2019 r. W przeliczeniu na 1 000 ludności wyniosła 49,5 w 2023 r. i była nieco wyższa niż w latach poprzednich. Ponadto wskaźnik ten wypada lepiej na tle powiatu, w którym wyniósł on 34,7. Wskaźnik dla województwa był natomiast znacznie wyższy i wyniósł 69,4.

W ostatnich latach branżą istotną z punktu widzenia nowoczesnej gospodarki są także podmioty tzw. sektora kreatywnego, do którego zalicza się działalność związaną ze sztuką, produkcją kreatywną (działalność filmowa, radiowa, wydawnicza itp.) oraz usługami kreatywnymi (architektura, moda, reklama, wzornictwo itp.). Udział nowo rejestrowanych podmiotów sektora kreatywnego w liczbie nowo rejestrowanych podmiotów ogółem był zróżnicowany w latach 2019-2023 i był z reguły niższy od udziału notowanego w powiecie i województwie – w 2023 r. wyniósł 1,6%.

Liczba instytucji otoczenia biznesu na 10 tys. podmiotów ogółem wyniosła 535 w 2023 r., co było wartością zdecydowanie niższą niż w powiecie (793) i województwie (1 331). Według definicji GUS do instytucji otoczenia biznesu zalicza się podmioty z sekcji K i L, czyli te związane z działalnością finansową, ubezpieczeniową i obsługą rynku nieruchomości. Stosunkowo niski wskaźnik tych podmiotów może wynikać m.in. z braku stref inwestycyjnych na terenie gminy.

W przeliczeniu na 10 tys. ludności liczba podmiotów gospodarczych ogółem w 2023 r. wyniosła 1 401, co było wartością wyższą niż w powiecie (1 137), lecz niższą w porównaniu do województwa (1 533).

Na rozwój lokalnej gospodarki wskazuje także wzrost liczby osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą – o 16,1% w latach 2019-2023 do poziomu 925. W przeliczeniu na 100 osób w wieku produkcyjnym, liczba osób fizycznych wyniosła 20,2 w 2023 r., więcej niż w powiecie (15,3) i województwie (17,4), co wskazuje na wysoki poziom przedsiębiorczości wśród mieszkańców gminy.

Na obszarze gminy występują dobre warunki do rozwoju rolnictwa, w tym gleby I oraz II klasy bonitacyjnej, stanowiące około 30% gleb⁶ - gmina ma głównie charakter rolniczy. Grunty rolne stanowią około 70% powierzchni gminy (6 510 ha w 2020 r.)⁷. Według danych z Powszechnego Spisu Rolnego w 2020 r. na terenie gminy użytki rolne stanowiły 6 264 ha – o blisko 40% więcej niż w 2010 r., co świadczy o rozwoju rolnictwa w ostatnim dziesięcioleciu. Pod względem przeznaczenia użytków rolnych najwięcej z nich znajdowało się pod zasiewami, stanowiąc 85% powierzchni użytków ogółem, gdyż na terenie gminy dominuje produkcja zbóż – hodowla zwierząt występuje sporadycznie. Liczba gospodarstw rolnych uległa zmniejszeniu z 544 w 2010 r. do 231 w 2020 r. – w szczególności zmalała liczba małych gospodarstw o powierzchni do 5 ha. Z uwagi na bliskość potencjalnych rynków zbytu (m.in. Legnica, Wrocław), Gmina Kunice ma potencjał do rozwoju rolnictwa ekologicznego i agroturystyki.

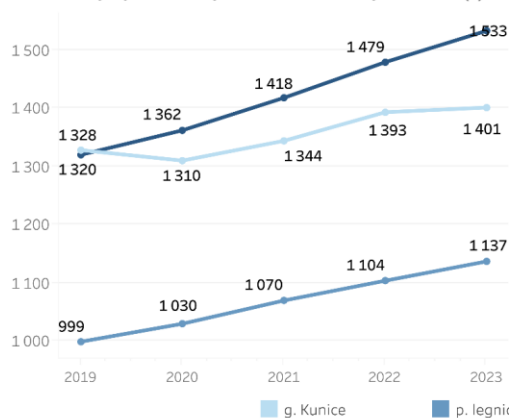
Respondenci oceniają warunki do zakładania i prowadzenia działalności jako przeciętne – blisko 61% wskazało na odpowiedź typu „ani dobrze, ani źle”. Także wsparcie udzielane przedsiębiorcom przez Gminę Kunice jest oceniane nie najgorzej – 63,6% wskazań typu „ani dobrze, ani źle”. Warto wspomnieć, że odpowiedzi tego typu mogą wynikać z faktu, że wśród respondentów dominują osoby pracujące na etat – niewiele ankietowanych prowadzi własną działalność gospodarczą.

⁶ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Kunice

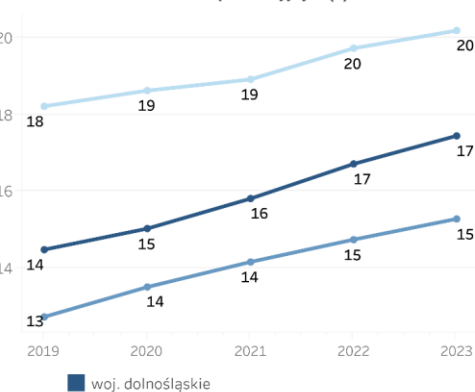
⁷ Powszechny Spis Rolny z 2020 r.

GOSPODARKA

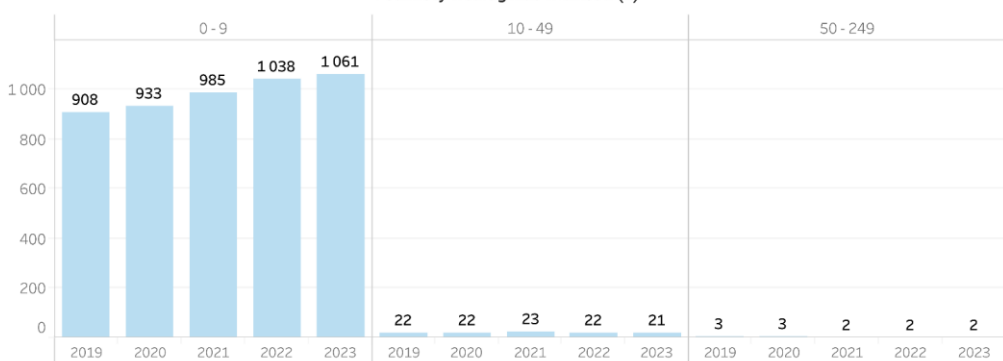
Podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności (1)

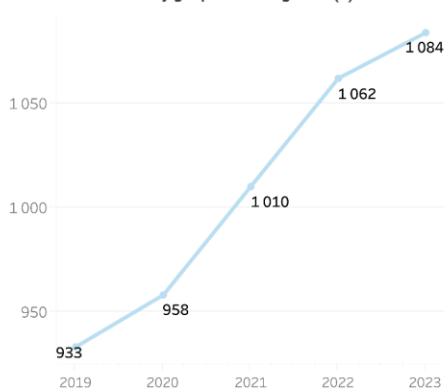
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym (1)

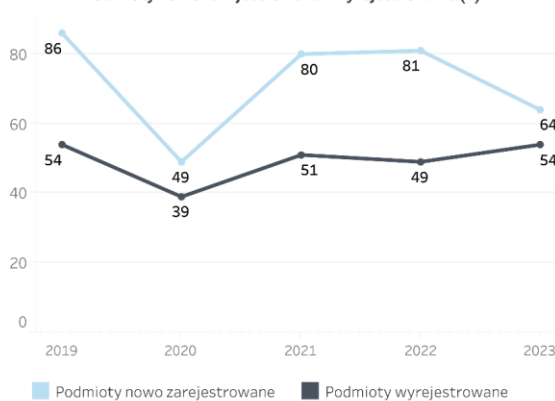
Podmioty według klas wielkości (1)

Podmioty gospodarcze ogółem (1)

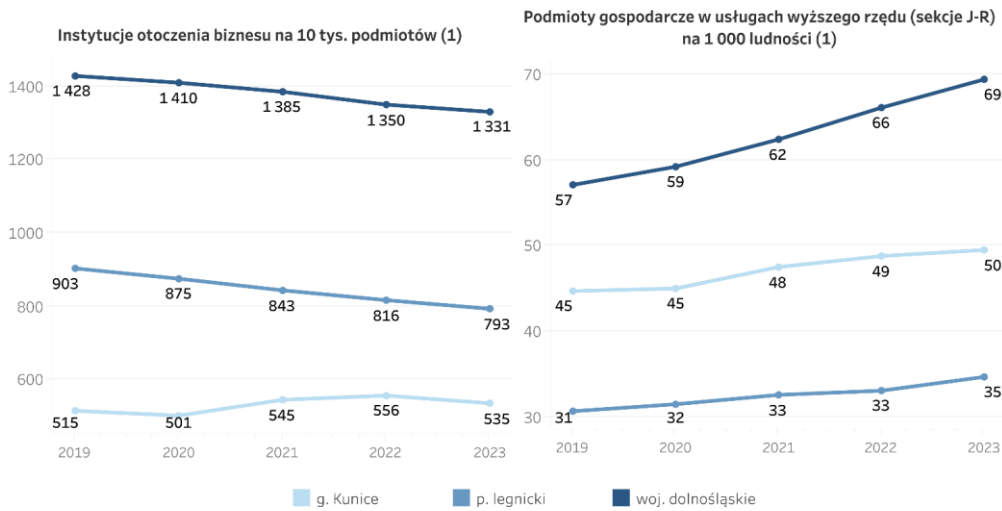

Podmioty nowo zarejestrowane i wyrejestrowane (1)

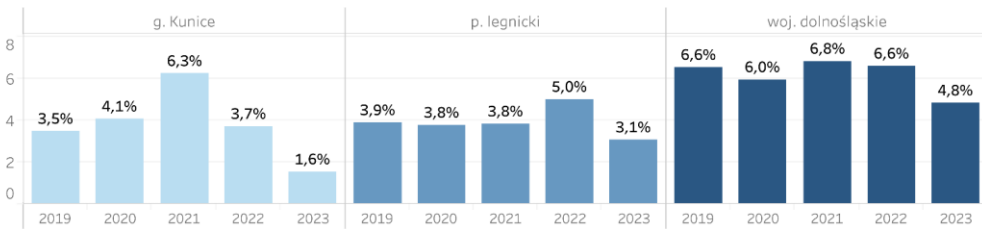

Źródło danych:
1 - GUS BDL

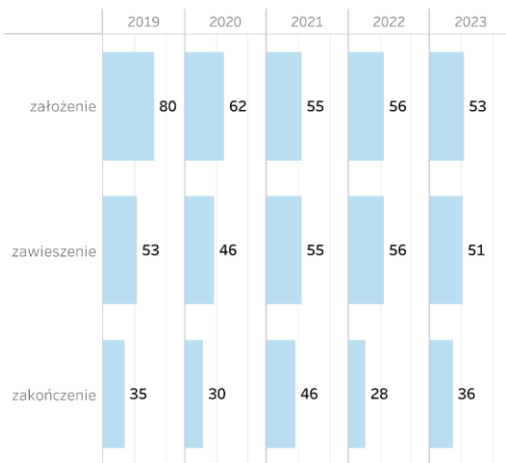
GOSPODARKA

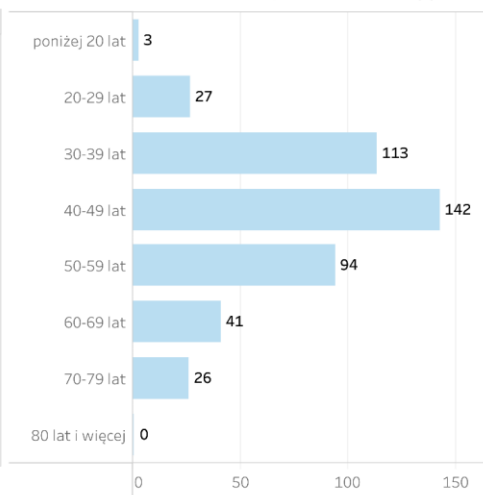
Udział nowo zarejestrowanych podmiotów sektora kreatywnego (sekcja J dział 59, dział 60, sekcja M dział 71, dział 73, dział 74, sekcja R dział 90) w liczbie nowo zarejestrowanych podmiotów ogółem (1)

Wnioski zrealizowane w CEIDG (2)

Struktura wiekowa przedsiębiorców w 2023 r. (2)

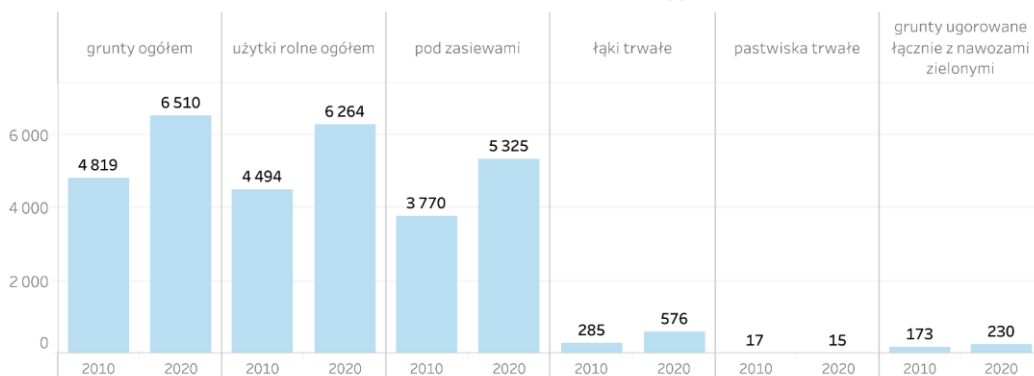
Źródło danych:
1 - GUS BDL
2 - CEIDG

GOSPODARKA

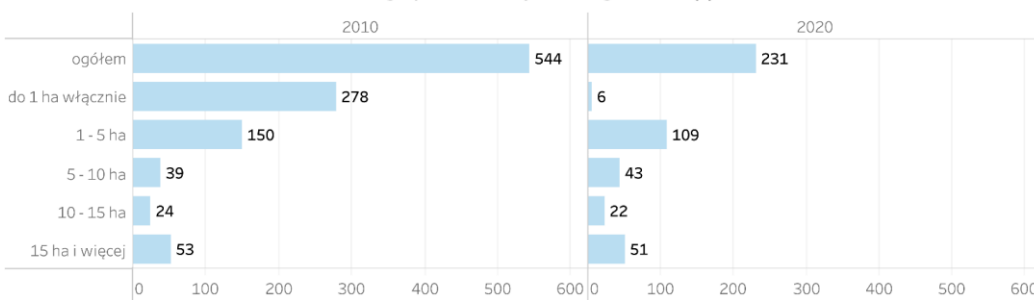
Podmioty wpisane do REGON według sekcji PKD 2007 (1)

	2019	2023
Sekcja G - handel i naprawa pojazdów	205	211
Sekcja F - budownictwo	157	196
Sekcja M - działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	95	115
Sekcja Q - opieka zdrowotna i pomoc społeczna	74	95
Sekcja S - pozostała działalność usługowa	64	81
Sekcja C - przetwórstwo przemysłowe	70	79
Sekcja H - transport i gospodarka magazynowa	64	73
Sekcja N - działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	34	34
Sekcja K - działalność finansowa i ubezpieczeniowa	29	30
Sekcja P - edukacja	26	29
Sekcja L - działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	19	28
Sekcja A - rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo, rybactwo	27	26
Sekcja J - informacja i komunikacja	11	24
Sekcja R - działalność związana z kulturą, rozrywką, rekreacją	21	23
Sekcja I - działalność związana z gastronomią i zakwaterowaniem	24	23
Sekcja O - administracja publiczna, obrona narodowa	5	5
Sekcja E - dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami, rekultywacja	3	2
Sekcja B - górnictwo i wydobywanie	1	2
Sekcja U - zespoły eksterytorialne	0	0
Sekcja D - zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz do układów klimatyzacyjnych	0	0

Struktura gruntów w rolnictwie - w ha (1)

Liczba gospodarstw rolnych według wielkości (1)

Źródło danych:
1 - GUS BDL

2. Rynek pracy

Według danych GUS za 2023 r., 3 084 z mieszkańców Gminy to osoby pracujące – liczba ta wzrosła o 1,4% w stosunku do roku poprzedniego. Liczba pracujących mężczyzn (52,1%) nieznacznie przekraczała liczbę pracujących kobiet. W przeliczeniu na 1 000 mieszkańców liczba pracujących wyniosła 399 w 2023 r. – nieco więcej niż w powiecie legnickim (381), mniej w porównaniu do województwa dolnośląskiego (403). Aktualna liczba pracujących (lata 2022-2023) znacznie różni się od liczby podawanej w latach wcześniejszych (lata 2019-2021) ze względu na zmianę definicji osób pracujących, a tym samym sposobu agregowania danych. Wcześniej pod uwagę brano wyłącznie osoby pracujące w przedsiębiorstwach zatrudniających co najmniej 10 osób, natomiast obecnie dane obejmują wszystkie osoby wykonujące pracę przynoszącą im zarobek (w formie wynagrodzenia za pracę) lub dochód⁸. Ze względu na te różnice, na podstawie dostępnych danych nie jest możliwe porównanie sytuacji na lokalnym rynku pracy w dłuższej perspektywie.

Ważnym rynkiem pracy dla mieszkańców gminy jest miasto Legnica, w którym według danych GUS z 2021 r. pracowało około 1 299 osób mieszkających w Gminie Kunice⁹. Legnica stanowi lokalne centrum gospodarcze, gdzie łatwiej znaleźć pracę niż w gminie wiejskiej. Część mieszkańców pracowała także m.in. w Gminie Legnickie Pole (108), Wrocławiu (95) i Lubinie (69). Zgodnie z danymi GUS poza terenem gminy pracowało 1 819 osób. Do Gminy Kunice najwięcej pracowników przyjeżdżało natomiast z Legnicy (348) oraz Gminy Prochowice (87) – łącznie poza terenem Gminy Kunice pracowało około 566 mieszkańców.

W 2023 r. liczba bezrobotnych w Gminie Kunice wyniosła 144 osoby – w porównaniu do 2019 r. było to o 12,5% mniej. W analizowanym okresie wśród bezrobotnych zazwyczaj dominowały kobiety, które w 2023 r. stanowiły blisko 53% bezrobotnych ogółem. W strukturze bezrobotnych największą część stanowiły osoby pozostające bez pracy przez okres do 3 miesięcy (36,8% w 2023 r.), osoby z wykształceniem gimnazjalnym bądź niższym (27,1%) oraz osoby w wieku 25-34 lata (29,2%). Odsetek bezrobotnych w liczbie osób w wieku produkcyjnym wyniósł 3,1% w 2023 r. – tyle co odsetek dla województwa, mniej w porównaniu do powiatu (4,8%). Świadczy to o stosunkowo niskim poziomie bezrobocia wśród mieszkańców gminy – należy jednakże podkreślić, że dane dotyczą wyłącznie osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy, a więc rzeczywista liczba bezrobotnych może być wyższa.

⁸ <https://stat.gov.pl/metainformacje/slownik-pojec/pojecia-stosowane-w-statystyce-publicznej/3399,pojecie.html?pdf=1>

⁹ Macierz przepływów ludności związanych z zatrudnieniem – Narodowy Spis Powszechny 2021. Dane nie uwzględniają przepływów poniżej 3 osób.

Według Barometru Zawodów na terenie powiatu legnickiego¹⁰ w 2024 r. największy deficyt pracowników odnotowany będzie w zawodach związanych z edukacją – brakuje nauczycieli na wszystkich szczeblach (w przedszkolach, liceach, szkołach branżowych, szkołach specjalnych). Ponadto najbardziej brakuje kandydatów na operatorów maszyn, pracowników służb mundurowych, spawaczy. Nieco mniejszy deficyt dotyczy zawodów z branży budowlanej, medycznej, logistycznej. Jak podano w Barometrze Zawodów, brak pracowników wynika głównie z braku odpowiedniej liczby kandydatów, nieatrakcyjnych warunków pracy oraz niskich wynagrodzeń.

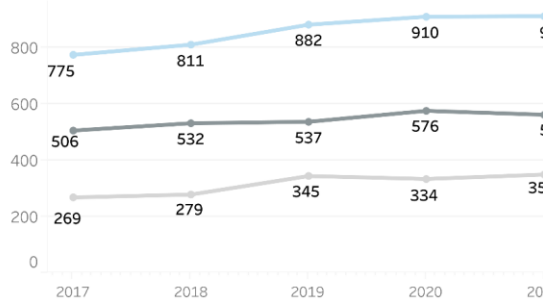

Wśród aspektów związanych z rynkiem pracy mieszkańcy najgorzej ocenili możliwość znalezienia satysfakcjonującej pracy – blisko 34% negatywnych głosów. W większości zarówno ten aspekt jak i dostępność miejsc pracy i wysokość zarobków była oceniana przeciętnie (odpowiedzi typu „ani dobrze, ani źle”). Warto jednakże odnotować fakt, że na terenie gminy pracowało tylko 26,4% respondentów, a pozostali pracowali m.in. w Legnicy (34,3%).

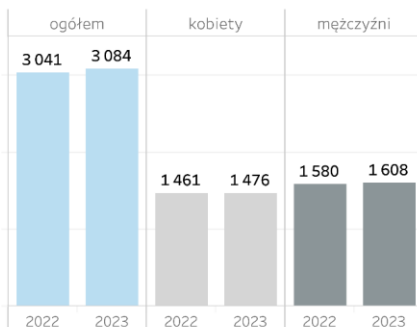
¹⁰ Brak danych dla gmin.

RYNEK PRACY

Pracujący według płci - dane do 2021 r. (1)

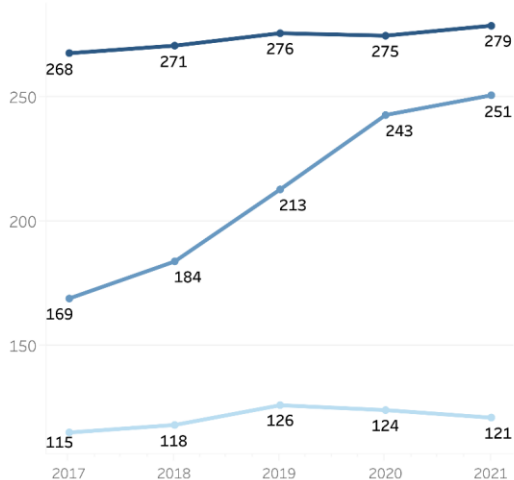

Pracujący według płci - dane za 2022-2023 (1)

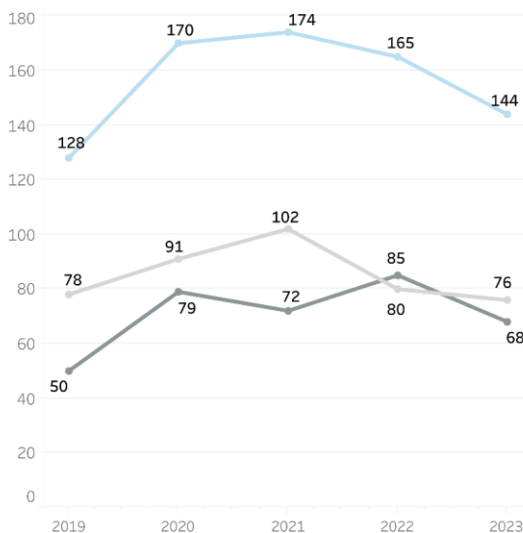
ogółem kobiety mężczyźni

Pracujący na 1 000 ludności - dane do 2021 r. (1)

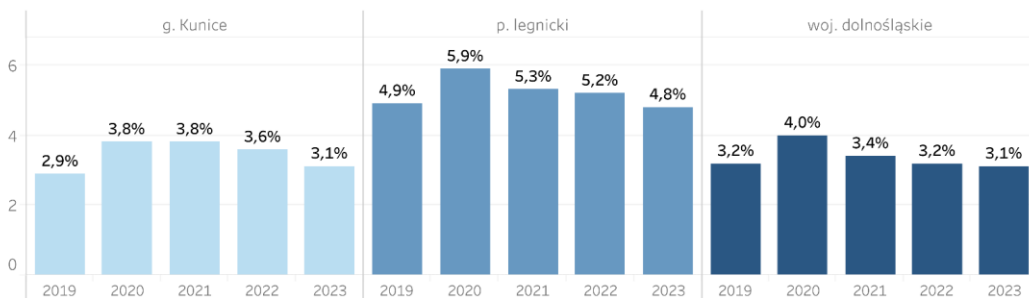
g. Kunice p. legnicki woj. dolnośląskie

Bezrobotni według płci (1)

ogółem kobiety mężczyźni

Udział bezrobotnych w liczbie osób w wieku produkcyjnym (1)

Źródło danych:
1 - GUS BDL

3. Finanse samorządowe

W 2023 r. dochody gminy osiągnęły 44,9 mln zł, a wydatki 47,4 mln zł – odnotowano w tym czasie deficyt budżetowy sięgający 2,5 mln zł. W analizowanym okresie stosunek pomiędzy dochodami gminy a wydatkami był zróżnicowany – deficyt odnotowano także w 2019 r. i 2020 r. Wśród źródeł dochodów gminy największą część stanowiły dochody własne, które w 2023 r. wyniosły 62,1% wszystkich dochodów budżetowych gminy. Na drugim miejscu uplasowała się subwencja, a na trzecim dotacje, które stanowiły kolejno 23,9% i 14,0% dochodów ogółem.

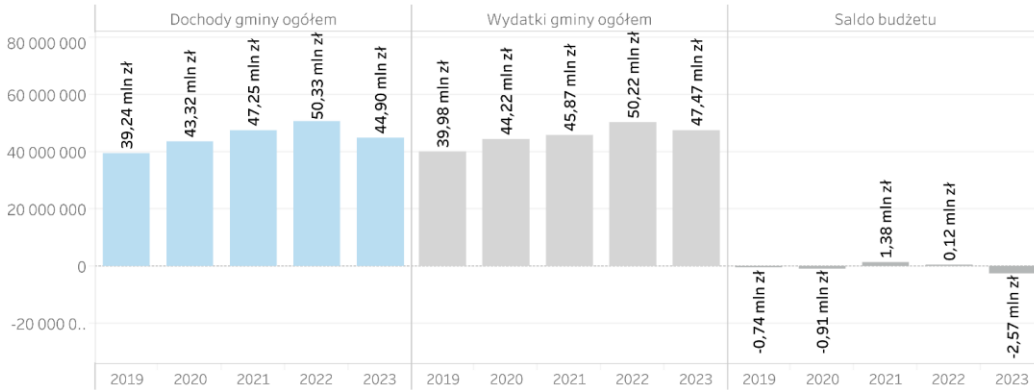
W latach 2019-2023 największe dochody własne Gmina Kunice pozyskiwała z podatku dochodowego od osób fizycznych oraz podatku od nieruchomości, które w 2023 r. stanowiły kolejno 35,7% i 30,2% dochodów własnych ogółem. Dochody w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 5 849 zł w 2023 r., zatem o 3,7% więcej niż w 2019 r. Najwyższy wskaźnik odnotowano natomiast w 2022 r., gdzie osiągnął 6 663 zł.

Jeżeli chodzi o wydatki, największe ponoszono w kategoriach takich jak oświata i wychowanie, administracja publiczna, gospodarka komunalna i ochrona środowiska oraz rolnictwo i łowiectwo, które stanowiły kolejno 36,0%, 11,9 %, 10,8% oraz 9,3% wydatków ogółem w 2023 r. W wydatkach gminy odnotowano także wydatki inwestycyjne, przeznaczane na rozwój gminy. W latach 2019-2023 udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem był zróżnicowany – najwyższy odnotowano w 2019 r. (13,8%), a najniższy w 2022 r. (7,1%).

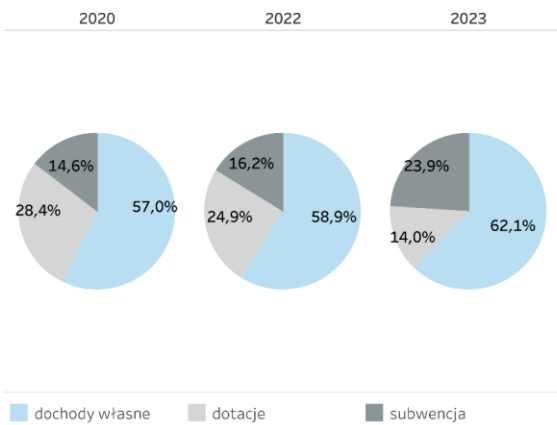
Jednym ze wskaźników finansowych jest wskaźnik G, który decyduje o tym, czy samorząd musi wpłacić część równoważącą subwencji ogólnej do budżetu państwa, czy sam korzysta z tej pomocy. Wskaźnik oblicza się dzieląc kwotę dochodów podatkowych (np. z podatku od nieruchomości, PIT) za rok poprzedzający rok bazowy przez liczbę mieszkańców gminy. Jeżeli wskaźnik przekracza 150% średniego dochodu podatkowego dla wszystkich gmin w Polsce, to jednostka musi oddać część swojego dochodu. W przypadku Gminy Kunice w 2023 r. wskaźnik G wyniósł 2 912,14 zł, co stanowiło 130% wskaźnika dla kraju – a więc gmina korzysta z tzw. subwencji równoważącej.

FINANSE

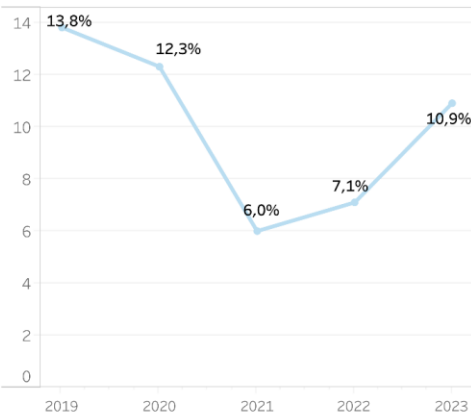
Dochody i wydatki gminy (1)

Źródła dochodów gminy (1)

Udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem (1)

Wskaźnik G (1)

Źródło danych:
1 - GUS BDL

FINANSE

Główne dochody gminy (1)

	2019	2020	2021	2022	2023
podatek dochodowy od osób fizycznych	10,58 mln zł	10,75 mln zł	12,43 mln zł	13,59 mln zł	9,96 mln zł
podatek od nieruchomości	6,72 mln zł	6,37 mln zł	7,39 mln zł	7,83 mln zł	8,42 mln zł
wpływy z innych lokalnych opłat pobieranych na podstawie odrębnych ustaw	1,06 mln zł	1,36 mln zł	2,20 mln zł	2,52 mln zł	2,44 mln zł
podatek dochodowy od osób prawnych	0,56 mln zł	0,95 mln zł	0,68 mln zł	0,94 mln zł	1,33 mln zł
dochody podatkowe - podatek rolny	0,85 mln zł	0,90 mln zł	0,90 mln zł	0,93 mln zł	1,06 mln zł
wpływy z opłaty eksploatacyjnej	0,60 mln zł	0,56 mln zł	0,57 mln zł	0,69 mln zł	0,72 mln zł
podatek od czynności cywilnoprawnych	0,55 mln zł	0,51 mln zł	0,78 mln zł	0,68 mln zł	1,40 mln zł
dochody z majątku	0,13 mln zł	0,32 mln zł	0,08 mln zł	0,13 mln zł	0,19 mln zł
wpływy z usług	0,01 mln zł	0,01 mln zł	0,00 mln zł	0,01 mln zł	0,01 mln zł

Główne wydatki gminy (1)

	2019	2020	2021	2022	2023
Dział 801 - Oświata i wychowanie	11,62 mln zł	12,95 mln zł	13,32 mln zł	14,92 mln zł	17,08 mln zł
Dział 750 - Administracja publiczna	4,18 mln zł	3,74 mln zł	4,28 mln zł	6,49 mln zł	5,64 mln zł
Dział 855 - Rodzina	8,79 mln zł	10,89 mln zł	10,87 mln zł	5,84 mln zł	2,17 mln zł
Dział 900 - Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	4,45 mln zł	5,69 mln zł	5,71 mln zł	4,99 mln zł	5,13 mln zł
Dział 853 - Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	0,00 mln zł	0,00 mln zł	0,00 mln zł	4,16 mln zł	0,44 mln zł
Dział 010 - Rolnictwo i łowiectwo	0,75 mln zł	0,67 mln zł	0,69 mln zł	2,89 mln zł	4,41 mln zł
Dział 600 - Transport i łączność	3,69 mln zł	3,03 mln zł	1,69 mln zł	2,68 mln zł	3,64 mln zł
Dział 921 - Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	2,35 mln zł	2,82 mln zł	2,30 mln zł	2,44 mln zł	2,70 mln zł
Dział 852 - Pomoc społeczna	0,96 mln zł	0,99 mln zł	1,76 mln zł	1,69 mln zł	1,58 mln zł
Dział 757 - Obsługa długu publicznego	0,28 mln zł	0,25 mln zł	0,20 mln zł	0,97 mln zł	0,95 mln zł
Dział 926 - Kultura fizyczna	0,82 mln zł	0,90 mln zł	0,82 mln zł	0,89 mln zł	0,90 mln zł
Dział 754 - Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	0,21 mln zł	0,42 mln zł	0,20 mln zł	0,25 mln zł	0,38 mln zł

Źródło danych:
1 - GUS BDL

Sfera przestrzenno-środowiskowa

1. Środowisko naturalne i infrastruktura techniczna

Pod względem geograficznym Gmina Kunice położona jest na styku dwóch mezoregionów: Równiny Legnickiej i Równiny Wrocławskiej. W krajobrazie gminy dominują obszary rolnicze, natomiast w jej północnej części zlokalizowane są kompleksy leśne. Obszar gminy charakteryzuje się równinnym ukształtowaniem terenu – najwyższe wzniesienie wynosi 163 m n.p.m. i znajduje się na północny zachód od Pątnowa Legnickiego¹¹. Na terenie gminy znajdują się złoża surowców, głównie żwirów, piasków, iłów i gliny¹².

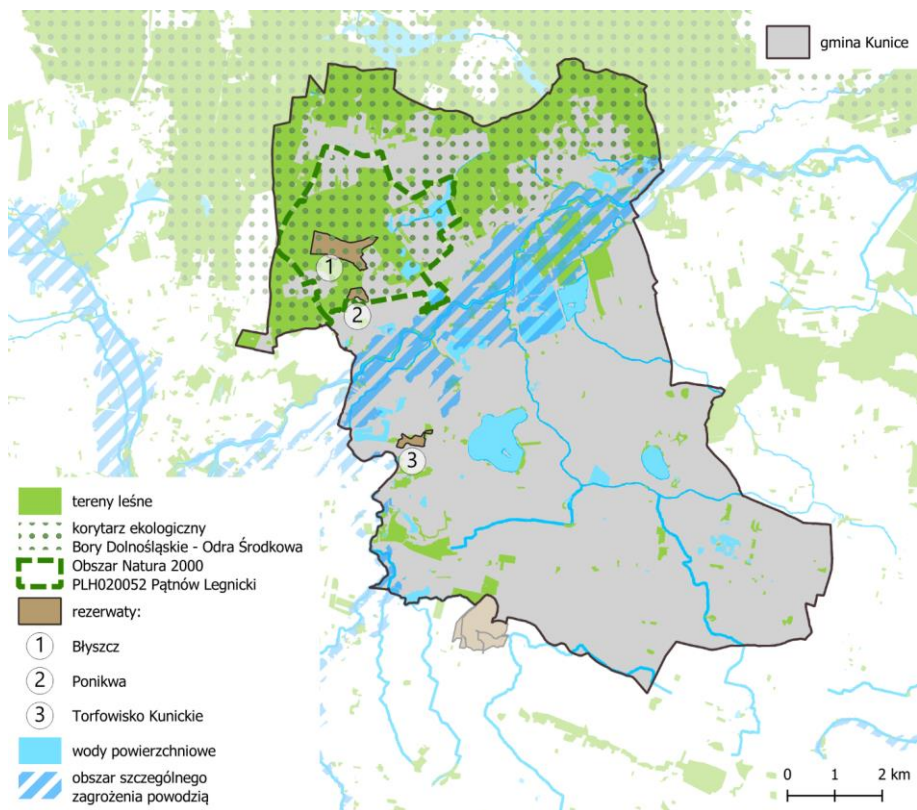
W 2022 r. lesistość gminy wyniosła 16,8%, podobnie co wskaźnik dla powiatu legnickiego (15,6%), mniej na tle województwa dolnośląskiego (29,9%). Niecały 1% powierzchni gminy pokryty jest formami ochrony przyrody (nie licząc powierzchni obszarów Natura 2000). Do obszarów cennych przyrodniczo zalicza się:

- Rezerwat „Torfowisko Kunickie” – obszar o powierzchni niecałych 12 ha zlokalizowany w pobliżu Jeziora Kunickiego,
- Rezerwat „Ponikwa” i „Błyszcz” – obejmują tereny cennych siedlisk lasów liściastych (grądowych, łęgowych i olsów),
- Użytek ekologiczny „Torfowisko Szczytniki” – specyficzny rodzaj torfowiska bogatego w zbiorowiska roślinności bagiennej,
- Obszar Natura 2000 PLH020052 Pątnów Legnicki – obszar ochrony siedliskowej.

¹¹ Strategia Rozwoju Gminy Kunice na lata 2015-2025, str. 35.

¹² Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Kunice.

Grafika 1 Formy ochrony przyrody i zagrożenie powodziowe

Źródło: opracowanie własne

W sferze środowiskowej ważną kwestią jest ochrona jakości powietrza. Na terenie gminy nie znajduje się żadna stacja pomiarowa należąca do Głównego Inspektoratu Ochrony Powietrza, jednakże biorąc pod uwagę dane zawarte w *Pięcioletniej ocenie jakości powietrza w województwie dolnośląskim raport wojewódzki za lata 2019-2023* oraz mapę zanieczyszczeń wykonaną przez Instytut Ochrony Środowiska - Państwowy Instytut Badawczy za lata 2019-2023¹³ zauważa się poprawę jakości powietrza w regionie.

W celu ochrony powietrza i środowiska ważną kwestią jest rozwój odnawialnych źródeł energii. Według danych Urzędu Regulacji Energetyki na terenie gminy na koniec 2023 r. zlokalizowana była jedna instalacja fotowoltaiczna o mocy 0,994 MW – należy zaznaczyć, że dostępne dane nie uwzględniają mikroinstalacji (do 50 kW), w tym instalacji prosumenckich. Na terenie gminy planowane jest utworzenie farm fotowoltaicznych oraz farm wiatrowych. Warto podkreślić, że obszar Gminy

¹³ <https://powietrze.gios.gov.pl/pjp/maps/modeling> (dostęp: 12.11.2024 r.).

Kunice należy do terenów o bardzo dobrym potencjale do pozyskiwania energii z instalacji fotowoltaicznych¹⁴. Warto także dodać, że z uwagi na obecność rolnictwa gmina ma potencjał do rozwoju elektrowni wykorzystujących biomasę i biogaz.

Działaniami z zakresu zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków zajmują się: Związek Komunalny „Wodociąg Lisowice” z siedzibą w Prochowicach oraz Zakład Usług Komunalnych w Kunicach Sp. z o.o. Zgodnie z danymi GUS w 2023 r. długość eksploatowanej sieci wodociągowej wyniosła 60,2 km, a liczba przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych 2,8 tys. Odsetek ludności korzystającej z sieci wodociągowej wyniósł 99,5%. W 2023 r. do gospodarstw domowych dostarczono 252 dam³ wody, co było wartością podobną do tej notowanej w latach poprzednich. Zużycie wody z wodociągów na 1 korzystającego wyniosło 32,7 m³ w 2023 r., co było wartością zbliżoną do tej notowanej w powiecie legnickim (32,0 m³) i mniejszą na tle województwa dolnośląskiego (36,3 m³).

Długość czynnej sieci kanalizacyjnej w 2023 r. wyniosła 110,4 km, a liczba przyłączy do budynków mieszkalnych 2,3 tys. Według danych GUS z sieci kanalizacyjnej korzysta 93,7% mieszkańców, natomiast według Urzędu Gminy Kunice jest to tylko około 50-60%. Różnica ta wynika z faktu, że liczba osób zameldowanych na terenie gminy jest inna niż rzeczywista liczba mieszkańców – wraz ze wzrostem liczby mieszkańców zwiększa się zapotrzebowanie zarówno na sieć wodociągową, jak i kanalizacyjną, co wymaga przeprowadzenia modernizacji i rozbudowy istniejących sieci technicznych.

Gmina nie posiada własnej stacji uzdatniania wody i oczyszczalni ścieków – woda jest nabywana od Legnickiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji S.A. oraz Wojewódzkiego Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej S.A. w Legnicy. Ścieki z terenu Gminy Kunice odprowadzane są do oczyszczalni ścieków w Legnicy.

Na terenie gminy funkcjonuje także sieć gazowa, której długość w 2023 r. wyniosła 93,0 km, a liczba czynnych przyłączy do budynków ogółem wyniosła 1,9 tys. Z sieci gazowej korzystało około 78,2% mieszkańców – odsetek ten może być niższy, z uwagi na przyrost liczby ludności w ostatnich latach.

W 2023 r. z terenu gminy zebrano 1 277 ton zmieszanych odpadów komunalnych, w tym 903 ton pochodziło z gospodarstw domowych. W porównaniu do 2019 r. masa zmieszanych odpadów z gospodarstw domowych wzrosła o 13,1%, czego powodem może być wzrost liczby mieszkańców w tym okresie. W 2023 r. na jednego mieszkańca przypadało 117,6 kg zmieszanych odpadów komunalnych z gospodarstw domowych – dużo mniej niż wskaźnik dla powiatu legnickiego (171,5 kg) i kraju (226,6 kg). Odsetek odpadów zebranych selektywnie z gospodarstw domowych w 2023 r. wyniósł 68,8% - o

¹⁴ Rozwój i potencjał energetyki odnawialnej w Polsce, Polski Instytut Ekonomiczny, Warszawa 2020 r.

STRATEGIA ROZWOJU GMINY KUNICE

13,1 pp. więcej niż w 2019 r. Odsetek ten był wyższy na tle powiatu legnickiego (51,7%) i województwa dolnośląskiego (39,2%), co świadczy o dobrym poziomie selekcji odpadów na terenie gminy.

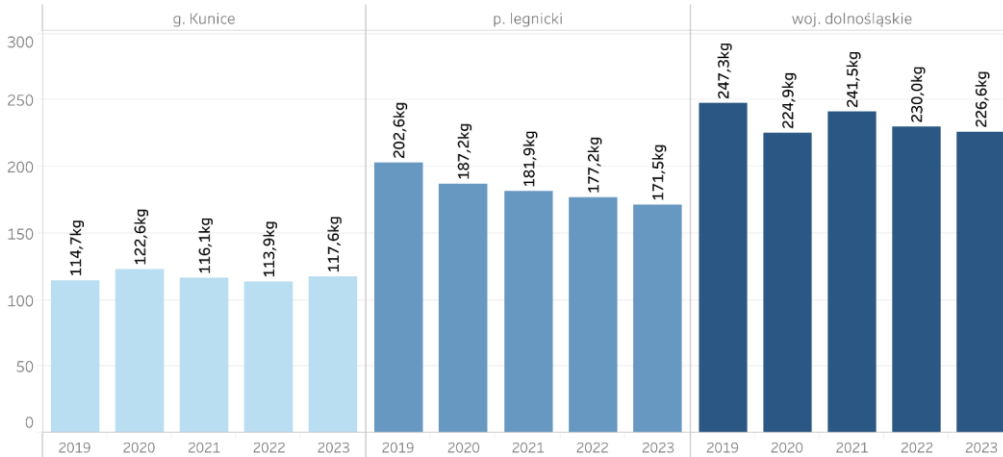
W miejscowości Ziemnice funkcjonuje Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych, gdzie mieszkańcy gminy mogą bezpłatnie oddać odpady takie jak zużyty sprzęt elektryczny, opony, odzież, odpady budowlane i rozbiórkowe, odpady wielkogabarytowe itp.

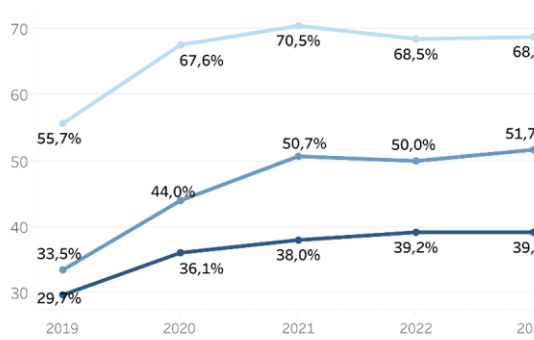
Wśród aspektów związanych ze środowiskiem respondenci najlepiej ocenili dostępność przyrody w otoczeniu (62,9% pozytywnych wskazań), odbiór odpadów komunalnych (63,6%) oraz czystość powietrza (59,3%). Warto wspomnieć, że w pytaniu o mocne strony gminy respondenci najczęściej wskazywali na walory przyrodnicze gminy (62,4%).

ŚRODOWISKO

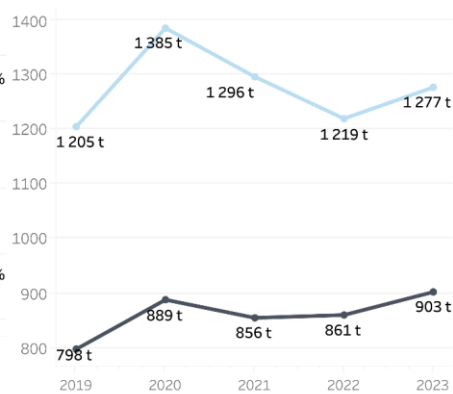
Zmieszane odpady komunalne z gospodarstw domowych przypadające na 1 mieszkańca (1)

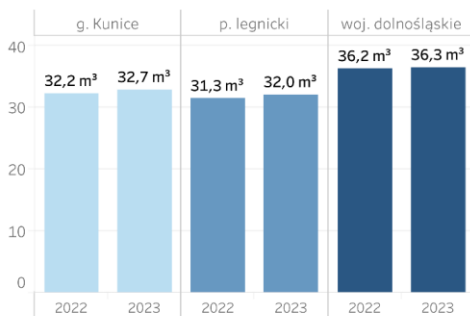
Odpady zebrane selektywnie z gospodarstw domowych w relacji do ogółu odpadów (1)

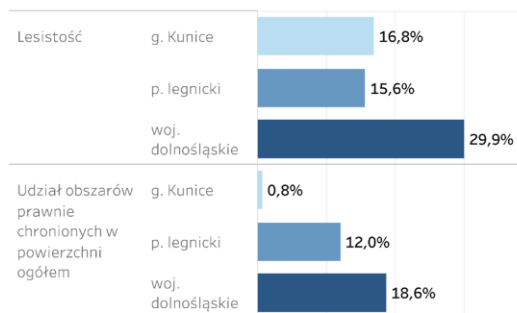
Odpady zebrane ogółem na terenie gminy (1)

Zużycie wody z wodociągów na 1 korzystającego (1)

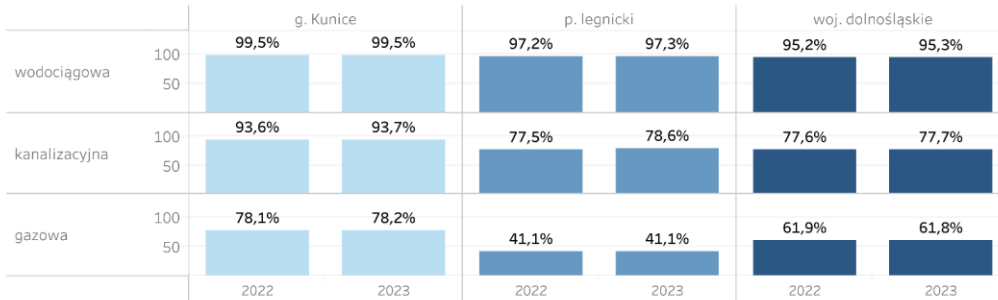
Lesistość i udział obszarów chronionych w powierzchni ogółem w 2022 r. (1)

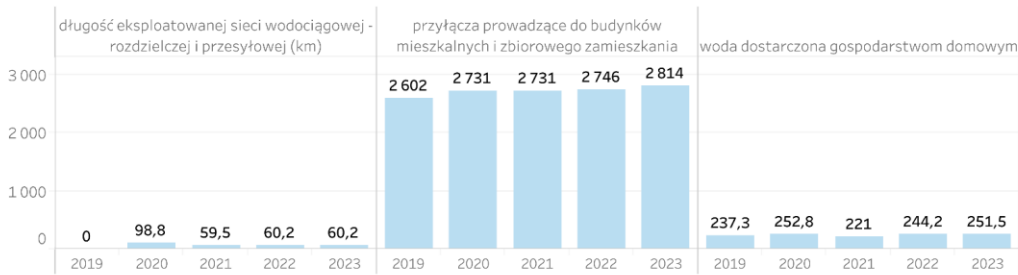
Źródło danych:
1 - GUS BDL

ŚRODOWISKO

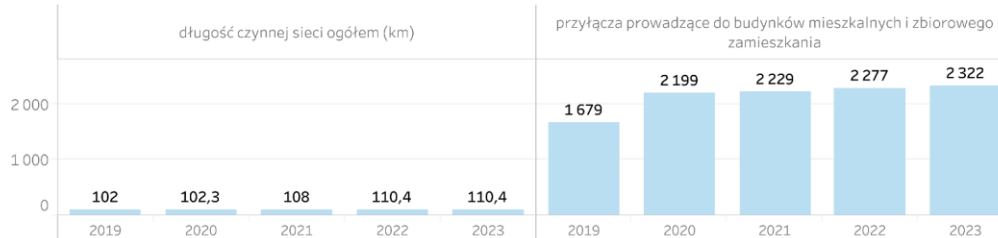
Udział ludności korzystającej z sieci (1)

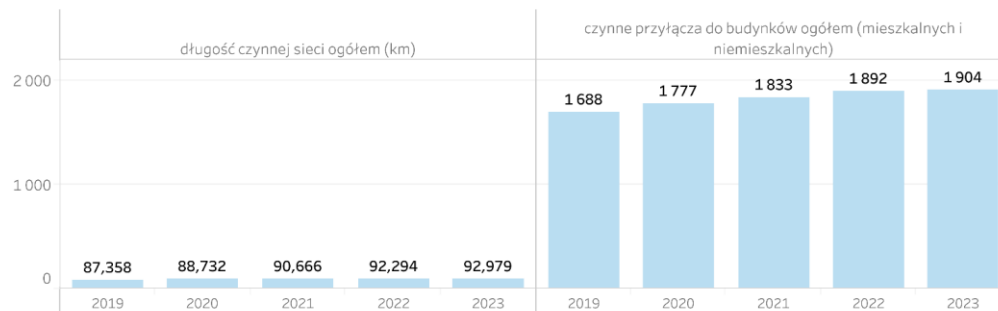
Sieć wodociągowa (1)

Sieć kanalizacyjna (1)

Sieć gazowa (1)

Źródło danych:
1 - GUS BDL

Gospodarka wodna

Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry

Plan gospodarowania wodami stanowi najważniejszy dokument z zakresu gospodarowania zasobami wodnymi. Gmina Kunice leży w obszarze dorzecza Odry, w regionie wodnym Środkowej Odry. W poniższym zestawieniu zostały ujęte informacje wynikające z II aktualizacji planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry¹⁵, przedstawiające wykaz jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) zlokalizowanych na terenie gminy. Zapisy planu dostępne są na stronach Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie.

Tabela 1 Charakterystyka JCWP zlokalizowanych na terenie Gminy Kunice

Kod JCWP	Nazwa	Typologia/status	Stan ogólny	Stan ekologiczny i chemiczny
RW60001113889	Wierzbak od Kojczkówki do Kaczawy	rzeka nizinna/naturalna część wód	zły	umiarkowany stan ekologiczny
RW600010138889	Chłodnik z jez. Koskowickim	potok lub strumień nizinny piaszczysty/naturalna część wód	zły	umiarkowany stan ekologiczny
RW600011138699	Czarna Woda od Karkoszki do Kaczawy	rzeka nizinna/naturalna część wód	zły	zły stan ekologiczny, stan chemiczny poniżej dobrego
RW600011138999	Kaczawa od Nysy Szalonej do ujścia	rzeka nizinna/silnie zmieniona część wód	zły	słaby potencjał ekologiczny, stan chemiczny poniżej dobrego
LW30740	Koskowickie	jeziorno na podłożu wapiennym, o dużej wartości współczynnika Schindlera, polimiktyczne/ naturalna część wód	zły	zły stan ekologiczny, stan chemiczny dobry
LW30742	Kunickie	jeziorno na podłożu wapiennym, o małej wartości współczynnika Schindlera, polimiktyczne/silnie zmieniona część wód	zły	zły potencjał ekologiczny, stan chemiczny dobry
RW60001013896	Jagodzinec	potok lub strumień nizinny piaszczysty/naturalna część wód	dobry	dobry stan ekologiczny, stan chemiczny dobry
RW6000101389299	Niecka	potok lub strumień nizinny piaszczysty/naturalna część wód	zły	umiarkowany stan ekologiczny
RW60001013898	Kaczorek	potok lub strumień nizinny piaszczysty/naturalna część wód	-	stan chemiczny dobry
RW600010138674	Kanał Grzymaliński	potok lub strumień nizinny piaszczysty/naturalna część wód	-	stan chemiczny dobry
RW600010138949	Młokita	potok lub strumień nizinny piaszczysty/naturalna część wód	-	bardzo dobry/dobry stan ekologiczny
RW60000013912	Bobrek	nie dotyczy/silnie zmieniona część wód	-	stan chemiczny dobry

Źródło: opracowanie na podstawie: II Aktualizacja planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, <http://karty.apgw.gov.pl:4200/informacje>

¹⁵ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz.U. 2023 poz. 335)

STRATEGIA ROZWOJU GMINY KUNICE

Poniżej przedstawiono nazwy działań podstawowych wyróżnionych w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, które zostały przypisane do JCWP na terenie Gminy Kunice.

Tabela 2 Działania podstawowe przypisane do JCWP zlokalizowanych na terenie Gminy Kunice

Kod JCWP	Działania podstawowe
RW60001113889	<ul style="list-style-type: none"> Realizacja Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych Kontrole dotyczące stosowania programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu przez podmioty prowadzące produkcję rolną i działalność Uporządkowanie i poprawa infrastruktury związanej z gospodarką ściekową na obszarze gminy poza aglomeracjami Analizy techniczno-ekonomiczne gospodarowania ściekami w obszarze gminy poza aglomeracjami
RW60001013889	<ul style="list-style-type: none"> Kontrole dotyczące stosowania programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu przez podmioty prowadzące produkcję rolną i działalność Działania renaturyzacyjne
RW600011138699	<ul style="list-style-type: none"> Kontrole dotyczące stosowania programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu przez podmioty prowadzące produkcję rolną i działalność Rozpoznanie zasadności realizacji działań naprawczych dla obszarów chronionych w zakresie utrzymania naturalnego charakteru koryta
RW600011138999	<ul style="list-style-type: none"> Kontrole dotyczące stosowania programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu przez podmioty prowadzące produkcję rolną i działalność Rozpoznanie zasadności realizacji działań naprawczych dla obszarów chronionych zależnych od hydromorfologii (wg celów środowiskowych: wymogów rzek włosienicznikowych, wylewy Q50) Rozpoznanie zasadności realizacji działań naprawczych dla obszarów chronionych w zakresie utrzymania naturalnego charakteru koryta Działania renaturyzacyjne Realizacja działań wynikających z planów ochrony i planów zadań ochronnych dla obszarów chronionych Rozpoznanie zasadności realizacji działań naprawczych dla obszarów chronionych w zakresie dopływu zanieczyszczeń Kontrola gospodarowania wodami oraz przeglądy pozwoleń wodnoprawnych
LW30740	Brak działań
LW30742	
RW600010138674	
RW60000013912	
RW60001013896	
RW60001013898	<ul style="list-style-type: none"> Działania renaturyzacyjne
RW6000101389299	<ul style="list-style-type: none"> Kontrole dotyczące stosowania programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu przez podmioty prowadzące produkcję rolną i działalność
RW600010138949	<ul style="list-style-type: none"> Realizacja działań wynikających z planów ochrony i planów zadań ochronnych dla obszarów chronionych

Źródło: opracowanie na podstawie: II Aktualizacja planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, <http://karty.apgw.gov.pl:4200/informacje>

Gmina położona jest w obrębie dwóch części wód podziemnych (JCWPd). Monitoring JCWPd nr 94 oraz nr 95 przeprowadzony w dorzeczu Odry w 2019 r. określił ich stan chemiczny i ilościowy jako dobry¹⁶. Wyznaczone cele środowiskowe dla JCWPd nie wykazują zagrożenia nieosiągnięcia. W granicach gminy występuje Główny Zbiornik Wód Podziemnych nr 319 Subzbiornik Prochowice-Środa Śląska.

Tabela 3 Charakterystyka JCWPd zlokalizowanych na terenie Gminy Kunice

Kod JCWPd	Stan ogólny	Ocena stanu chemicznego	Ocena stanu ilościowego	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego
GW600094	dobry	dobry	dobry	niezagrożona
GW600095	dobry	dobry	dobry	zagrożona ilościowo i chemicznie

Źródło: opracowanie na podstawie: II Aktualizacja planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, <http://karty.apgw.gov.pl:4200/informacje>

W Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry przypisano trzy działania podstawowe do JCWPd znajdujących się w obrębie gminy.

Tabela 4 Działania podstawowe przypisane do JCWPd zlokalizowanych na terenie Gminy Kunice

Kod JCWP	Działania podstawowe
GW600094	<ul style="list-style-type: none"> opracowanie wniosku na potrzeby ustanowienia obszaru ochronnego zbiornika wód śródlądowych (GZWP) ustanowienie obszaru ochronnego zbiornika wód śródlądowych (GZWP)
GW600095	<ul style="list-style-type: none"> Brak działań

Źródło: opracowanie na podstawie: II Aktualizacja planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, <http://karty.apgw.gov.pl:4200/informacje>

Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry

Nadrzędnym celem Planu zarządzania ryzykiem powodziowym (PZRP) jest ograniczenie potencjalnych negatywnych skutków powodzi dla życia i zdrowia ludzi, środowiska, dziedzictwa kulturowego oraz działalności gospodarczej, poprzez realizację działań minimalizujące zidentyfikowane zagrożenia. PZRP podlega aktualizacji co 6 lat, w myśl art.173 ust. 19 Prawa wodnego. W dniu 24 lutego 2023 r. wszedł w życie Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry stanowiący załącznik do rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. (Dz.U. 2023 r. poz. 335), które stanowi aktualizację dotychczasowego PZRP.

W dokumencie tym wyznaczono trzy cele główne:

- Zahamowanie wzrostu ryzyka powodziowego;
- Obniżenie istniejącego ryzyka powodziowego;
- Poprawa systemu zarządzania ryzykiem powodziowym.

¹⁶ Aktualizacja programu monitoringu jednolitych części wód podziemnych w układzie dorzecza na lata 2022–2027”, Załącznik 3.5 – Dorzecze Odry

STRATEGIA ROZWOJU GMINY KUNICE

Zgodnie z obowiązującymi Mapami zagrożenia powodziowego¹⁷, na terenie Gminy Kunice zostały wyznaczone obszary szczególnego zagrożenia powodzią – zagrożenie występuje głównie wzdłuż rzeki Kaczawa i rzeki Wierzbiak. W oparciu o Mapę ryzyka powodziowego¹⁸, Gmina Kunice jest objęta wysokim prawdopodobieństwem ryzyka powodziowego.

Plan przeciwdziałania skutkom suszy

Plan przeciwdziałania skutkom suszy jest dokumentem planistycznym skupiającym się na zjawisku suszy. Wśród najważniejszych celów planu należy wymienić: skuteczne zarządzanie zasobami wodnymi dla zwiększenia dyspozycyjnych zasobów wodnych na obszarach dorzeczy, zwiększenie retencji na obszarach dorzeczy, edukację i zarządzanie ryzykiem suszy, formalizację i zaplanowanie finansowania działań służących przeciwdziałaniu skutkom suszy. Według poszczególnych typów klas zagrożenia suszą, sytuacja dla Gminy Kunice przedstawia się następująco:

- zagrożenie suszą hydrogeologiczną – klasa II – umiarkowanie zagrożone w większości gminy; centralna część gminy – klasa I – słabo zagrożone;
- zagrożenie suszą hydrologiczną – klasa II - umiarkowanie zagrożone;
- zagrożenie suszą rolniczą – klasa IV – ekstremalnie zagrożone;
- zagrożenie suszą atmosferyczną – klasa IV - ekstremalnie zagrożone w południowo-zachodniej części; północno-wschodnia część – klasa III – silnie zagrożone.

Według łącznego zagrożenia suszą, tereny Gminy Kunice są zagrożone wystąpieniem suszy w stopniu silnym. Wskazuje to na konieczność podejmowania działań mających na celu retencjonowanie wody.

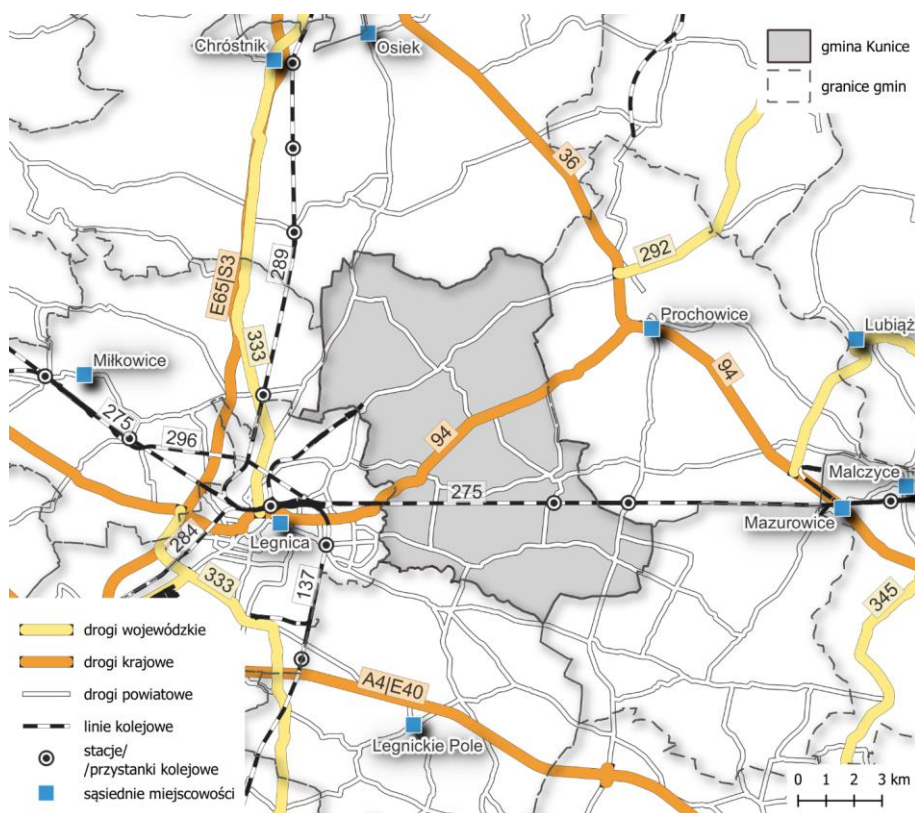
¹⁷ https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gmap=gpMZP

¹⁸ https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gmap=gpMRP

2. Transport

Gmina Kunice cechuje się dobrą dostępnością komunikacyjną – przez gminę przebiega droga krajowa nr 94 relacji Zgorzelec-Korczowa. Ponadto w odległości około 10 km od granic gminy znajduje się autostrada A4 (węzeł Legnica i węzeł Wądroże Wielkie) relacji Jędrzychowice-Korczowa, będąca elementem europejskiej trasy E40, a także droga ekspresowa S3 relacji Świnoujście-Lubawka. W 2023 r. sieć drogowa w gminie miała długość 141,2 km, z czego drogi gminne stanowiły 75,4 km, drogi powiatowe 59,0 km, a droga krajowa 6,8 km.

Grafika 2 System transportowy

Źródło: opracowanie własne

Transport publiczny na terenie gminy zapewnia Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o. w Legnicy - przez Gminę Kunice przebiega linia autobusowa nr 23. Obecna oferta przewozowa jest dość ograniczona – autobusy na linii Legnica-Gmina Kunice jeżdżą stosunkowo rzadko, przez co mieszkańcy

korzystają głównie z samochodów. Warto wspomnieć, że gmina objęta jest *Planem zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Gminy Legnica oraz Gmin, z którymi Gmina Legnica posiada zawarte porozumienie międzygminne w zakresie organizacji publicznego transportu zbiorowego*, którego celem jest poprawa jakości transportu zbiorowego.

Przez gminę przebiega dwutorowa, zelektryfikowana linia kolejowa nr 275 relacji Wrocław-Gubinek. Na terenie gminy zlokalizowany jest przystanek Jaśkowice Legnickie, na którym w 2023 r. wymiana pasażerska wyniosła około 100-149 pasażerów, ze średnią dobową zatrzymań wynoszącą 35¹⁹. Na trasie Legnica-Wrocław odnotowano ponad 30 par pociągów na dobę – w 2023 r. na tej trasie odnotowano blisko 800 tys. pasażerów, co było najwyższym wynikiem w województwie dolnośląskim. Z uwagi na rozwój oferty kolejowej w sierpniu 2024 r. rozpoczęto budowę drugiego przystanku kolejowego na terenie gminy w miejscowości Kunice. Przystanek położony będzie w bliskiej odległości od Jeziora Kunickiego, co być może zachęci część turystów do podróży koleją.

Uzupełnieniem sieci transportowej są drogi rowerowe, których długość ogółem wyniosła 3,2 km w 2023 r. - zgodnie z definicją GUS, drogi rowerowe są drogami przeznaczonymi do ruchu rowerów, niebędące jezdnią (drogą dla samochodów). W przeliczeniu na 100 km² ich długość wyniosła 3,5 km, co było wartością wyższą niż w powiecie legnickim (1,6 km), lecz znacznie niższą na tle województwa dolnośląskiego (6,6 km). Przez Gminę Kunice ma przebiegać Cyklostrada Dolnośląska. Według projektu Cyklostrada ma liczyć ponad 1,8 tys. km dróg rowerowych w województwie i zintegrować lojalne drogi rowerowe. Na terenie gminy planowana jest budowa odcinka Cyklostrady wzdłuż nieczynnej linii kolejowej położonej w północnej części gminy. Gmina Kunice wystąpiła o przejęcie nieczynnej linii, gdyż obecnie należy ona do Polskich Kolei Państwowych, co uniemożliwia wybudowanie drogi rowerowej.

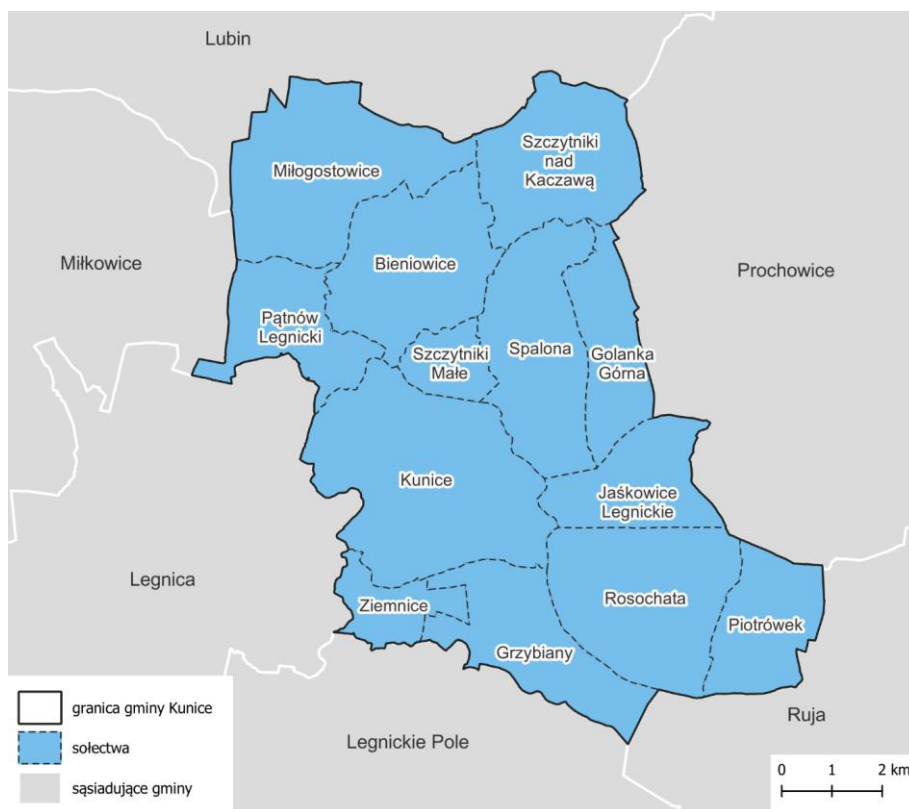
W obszarze transportu ankietowani najlepiej ocenili przepustowość głównych tras komunikacyjnych w godzinach szczytu (45,0%). W pozostałych obszarach dominowały głosy negatywne, szczególnie jeżeli chodzi o jakość nawierzchni dróg (72,9% negatywnych wskazań) oraz dostępność tras rowerowych (78,6%). Negatywnie oceniana była także dostępność transportu publicznego, bezpieczeństwo na drogach, utrzymanie dróg publicznych, a także stan nawierzchni chodników. Należy podkreślić, że wśród kierunków rozwoju gminy drugim najczęściej wskazywanym był nowoczesny transport i komunikacja (20,4%), co sugeruje konieczność rozwoju transportu na terenie gminy.

¹⁹ Dane Urzędu Transportu Kolejowego: dane.utk.gov.pl

3. Ład przestrzenny

Gmina Kunice położona jest w powiecie legnickim, w województwie dolnośląskim, graniczy z Legnicą. Gmina oddalona jest o około 70 km od centrum administracyjnego województwa – Wrocławia. Składa się z 13 sołectw: Kunice, Grzybiany, Ziemnice, Rosochata, Jaśkowice Legnickie, Golanka Górna, Spalona, Szczytniki Małe, Szczytniki nad Kaczawą, Bieniowice, Pątnów Legnicki, Miłogostowice, Piotrówek. Z uwagi na przebieg nieczynnej już linii kolejowej, Gminę Kunice można podzielić na część północną i południową. Część północna cechuje się wysoką lesistością, natomiast w południowej części znajdują się głównie pola uprawne i zbiorniki wodne.

Grafika 3 Podział gminy na sołectwa

Źródło: opracowanie własne

Największą powierzchnię gminy zajmują grunty rolne, które stanowią ponad 70% powierzchni gminy ogółem – dużą część stanowią także grunty inne, w tym te pod wodami (22,4%). Jak już wspomniano w rozdziale o gospodarce, Gmina Kunice posiada dobre warunki do rozwoju rolnictwa. Gleby na terenie

gminy cechują się dobrą klasą bonitacyjną – około 85% gruntów rolnych stanowią gleby należące do klas I-IV²⁰. Tereny mieszkaniowe stanowiły 3,0% powierzchni gminy – w 2019 r. było to 2,8% (przybyło około 15 ha terenów mieszkaniowych). Wskazuje to na dynamiczny rozwój funkcji mieszkaniowej gminy.

Tabela 5 Struktura gruntów w 2023 r.

Rodzaj gruntu	Powierzchnia	% w powierzchni ogółem
Tereny mieszkaniowe	274 ha	3,0%
Tereny przemysłowe	50 ha	0,5%
Tereny inne zabudowane	16 ha	0,2%
Tereny rekreacyjne i zielone	47 ha	0,5%
Tereny komunikacyjne	289 ha	3,1%
Grunty rolne	6 510 ha ²¹	70,3%
Inne – grunty pod wodami, nieużytki itp.	2 079 ha	22,4%
Ogółem	9 265 ha	100%

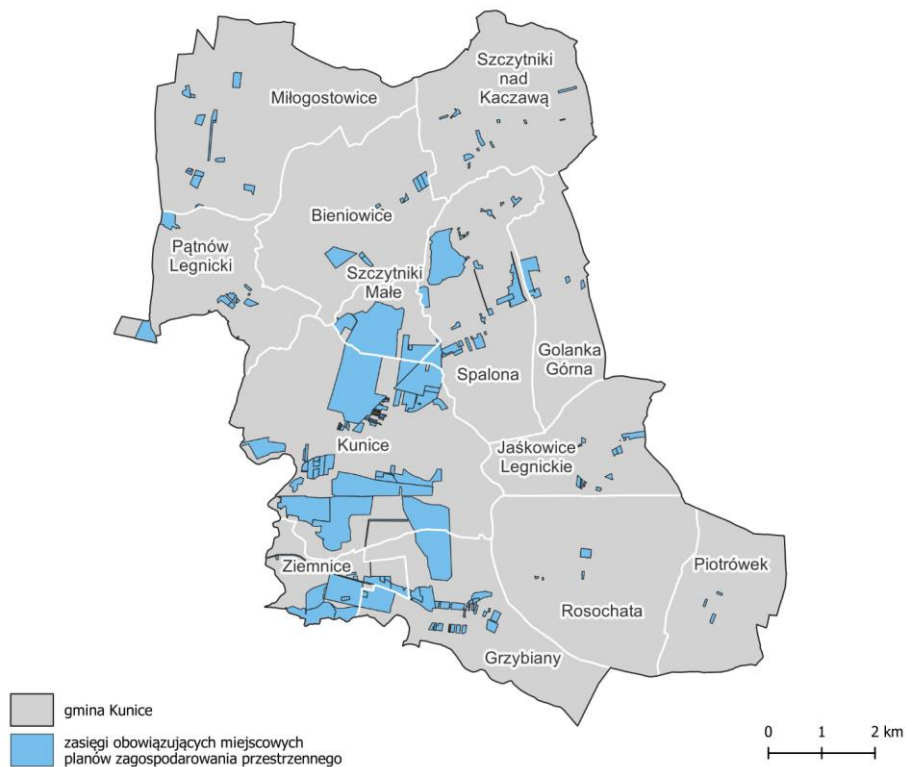
Źródło: opracowanie na podstawie raportu o stanie gminy za 2023 r. i Powszechnego Spisu Rolnego 2020.

Udział powierzchni gminy objętej miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego (MPZP) wyniósł zaledwie 11,8% w 2023 r. – znacznie mniej niż udział dla powiatu legnickiego (54,2%) i województwa dolnośląskiego (67,5%). Niskie pokrycie gminy MPZP nie pozwala na sprawną kontrolę nad stanem zagospodarowania przestrzennego, a z uwagi na rosnącą liczbę mieszkańców może być jedną z przyczyn chaosu urbanizacyjnego. Przedstawiciele Urzędu Gminy Kunice zauważają potrzebę rozwoju polityki mieszkaniowej, a tym samym zwiększenia liczby MPZP. Obecnie na terenie gminy występuje problem braku spójnego planu przestrzennego, co w połączeniu z niewielką liczbą MPZP powoduje rozproszenie nowej zabudowy mieszkaniowej. Nowi mieszkańcy chętnie osiedlają się na działkach oddalonych od zabudowań mieszkalnych, co generuje coraz wyższe koszty infrastrukturalne.

²⁰ Środowiskowe i społeczne uwarunkowania eksploatacji złoża węgla brunatnego Legnica.

²¹ Dane za 2020 r.

Grafika 4 Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Źródło: opracowanie własne

Głównym dokumentem planistycznym w zakresie gospodarki przestrzennej jest *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Kunice*, które zostało opracowane w 2005 r. Zgodnie z nowelizacją ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1130) od 2026 r. na terenie gmin mają obowiązywać tzw. plany ogólne, które mają być podstawą do uchwalania planów miejscowych oraz do wydawania decyzji o warunkach zabudowy.

Jak wskazano w obecnie obowiązującym Studium, około 30% zabudowy na terenie gminy zostało wybudowane przed 1918 r., przez co ważną rolę spełniają działania modernizacyjne. Wpływ na degradację techniczną części zabudowy gminy miał pomysł budowy kopalni odkrywkowej. W poprzednich latach władze kraju rozważały pomysł budowy wielkiej kopalni odkrywkowej pomiędzy

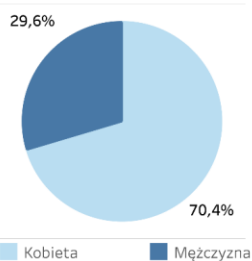
Legnicą a Głogowem – ostatecznie pomysł ten zaniechano. Jednakże z uwagi na złoża węgla znajdujące się m.in. na terenie Gminy Kunice, znacząco ograniczono pozwolenia na budowę.

Wyniki badań ankietowych

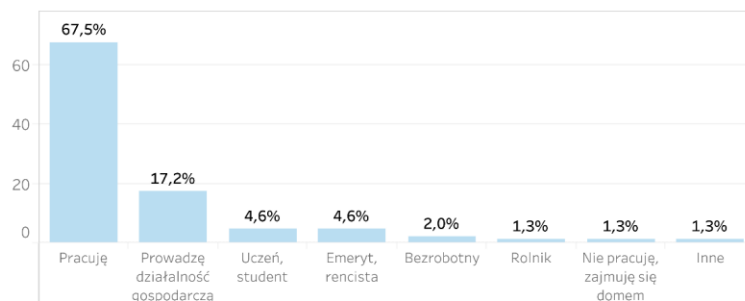
Na kolejnych stronach przedstawiono wyniki badań ankietowych w formie graficznej. Opisy poszczególnych pytań ankietowych zawarto w części tekstowej diagnozy. Niniejsze badanie przeprowadzono w czerwcu i lipcu 2024 r. za pomocą formularza ankiety w wersji papierowej i elektronicznej. Udział w badaniu wzięło 140 mieszkańców. Należy podkreślić, że wyniki badań nie są reprezentatywne z uwagi na brak losowości próby wybranej do badania. Mimo to wyniki ankiety stanowią istotną wartość badawczą, wskazując obszary funkcjonowania gminy, na których władze gminy powinny się skupić w pierwszej kolejności.

Ankieta przygotowana dla mieszkańców Gminy Kunice składała się z 19 pytań, z czego część było pytaniami zamkniętymi, jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru, a część pytaniami otwartymi. Pytania te odnosiły się do aspektów takich jak stan infrastruktury i oferta komunikacyjna, usługi społeczne i zdrowotne, lokalny rynek pracy, ogólna ocena miasta jako miejsca zamieszkania, plany migracyjne ankietowanych. Biorący udział w ankiecie zostali także poproszeni o wskazanie zauważalnych problemów społecznych, mocnych i słabych stron miasta, ocenę atrakcyjności pod kątem turystycznym, a także wybranie najbardziej atrakcyjnych kierunków rozwoju Gminy Kunice w perspektywie długookresowej. Ponadto część z pytań dotyczyła kwestii typowo statystycznych takich jak płeć, wiek, status na rynku pracy czy wykształcenie.

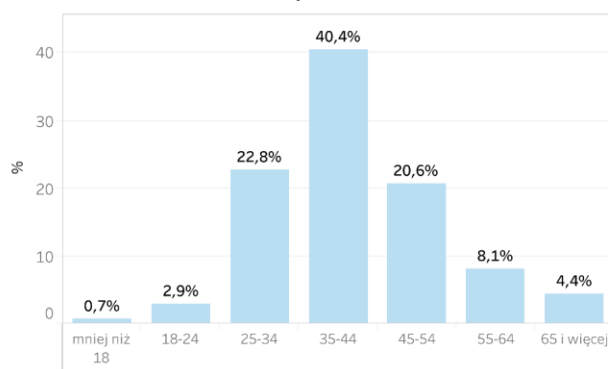
Płeć respondentów

Status respondentów na rynku pracy

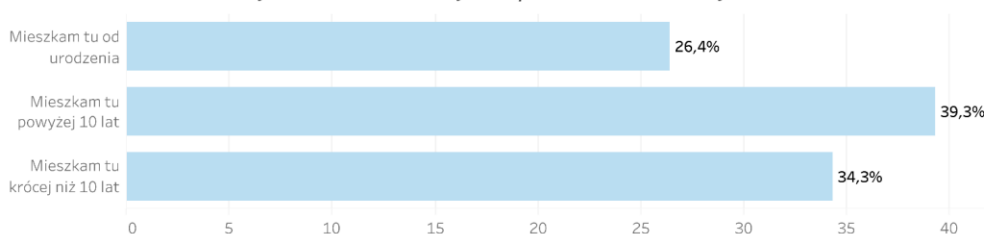
Wiek respondentów

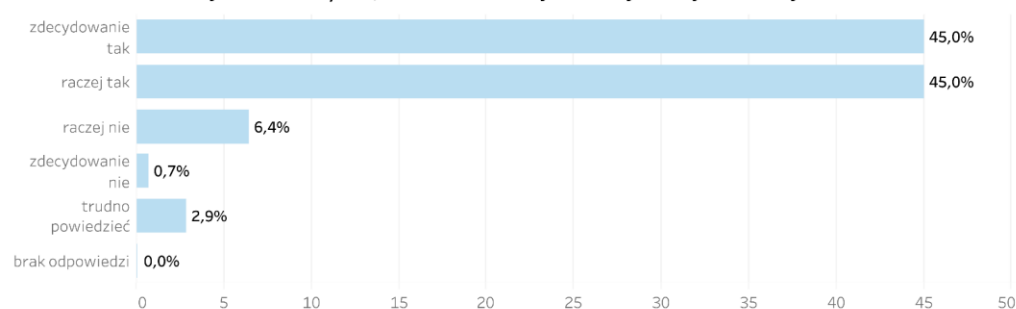
Wykształcenie respondentów

Od jak dawna zamieszkuje Pani/Pan na terenie Gminy Kunice?

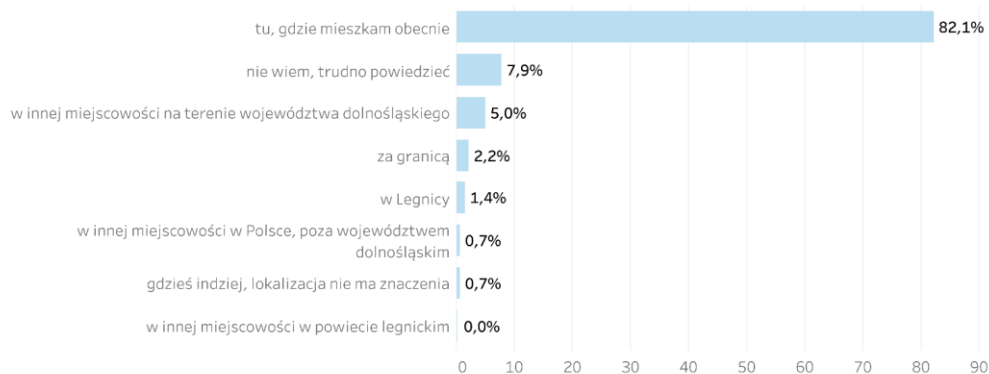

Czy uważa Pani/Pan, że Gmina Kunice jest dobrym miejscem do życia?

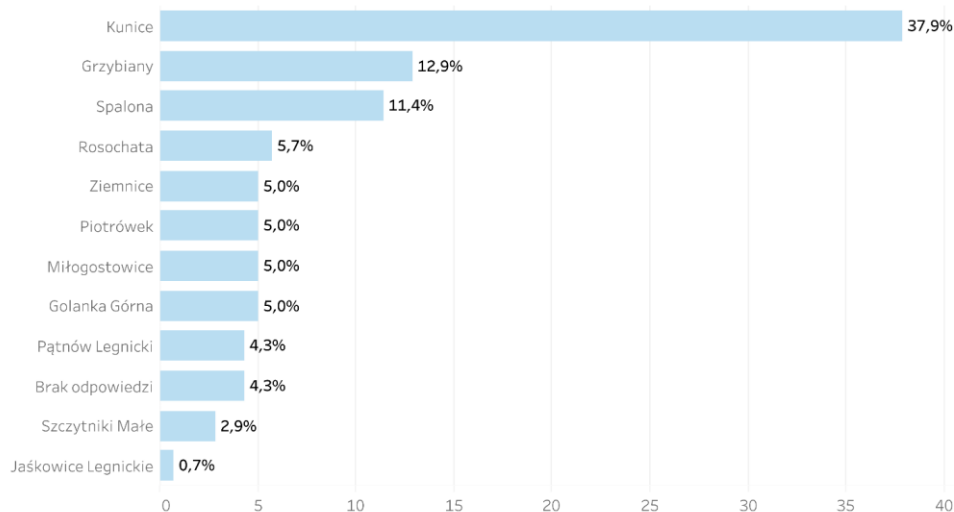

N = 140

Gdzie w perspektywie najbliższych 5 lat chciałaby Pani/chciałby Pan mieszkać?

Które sołectwo Pan/Pani zamieszkuje?

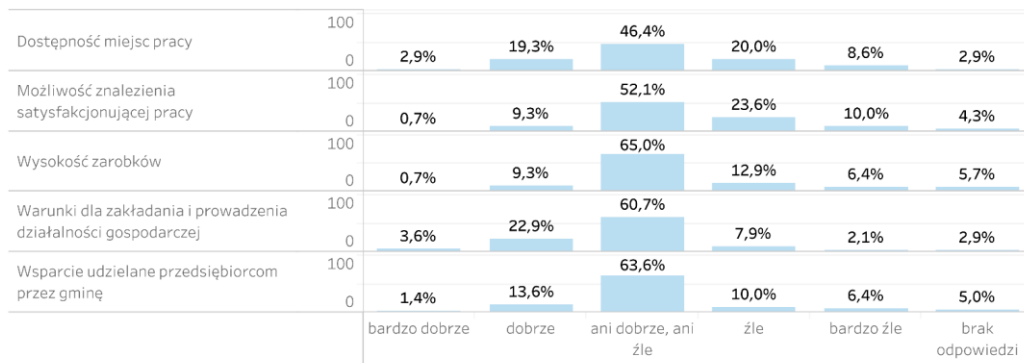

Jak ocenia Pani/Pan w swoim miejscu zamieszkania stan środowiska naturalnego i usługi z nim związane?

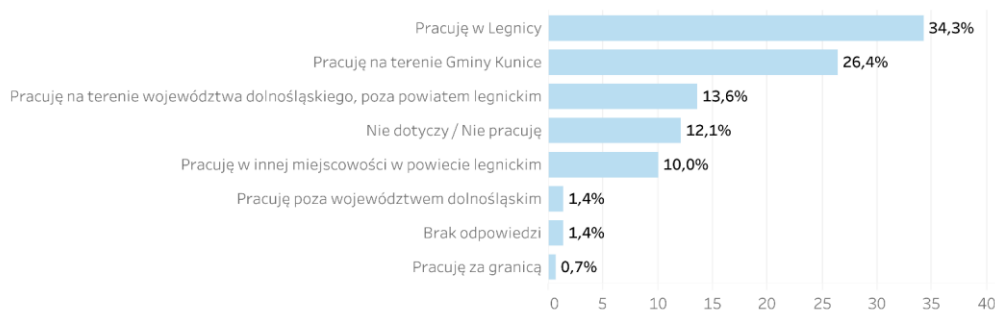
Kategoria	Skala	bardzo dobrze	dobrze	ani dobrze, ani źle	źle	bardzo źle	brak odpowiedzi
Czystość miejsc publicznych	50	7,9%	37,1%	22,9%	21,4%	10,7%	0,0%
Zabezpieczenie gminy przed hałasem	50	14,3%	34,3%	35,7%	11,4%	4,3%	0,0%
Dostępność przyrody w otoczeniu	50	20,0%	42,9%	22,1%	10,0%	4,3%	0,7%
Ogólny stan środowiska naturalnego	50	10,7%	47,1%	35,7%	6,4%	0,0%	0,0%
Jakość powietrza	50	11,4%	47,9%	30,7%	8,6%	0,7%	0,7%
Odbiór odpadów komunalnych	50	15,0%	48,6%	23,6%	7,9%	5,0%	0,0%

N = 140

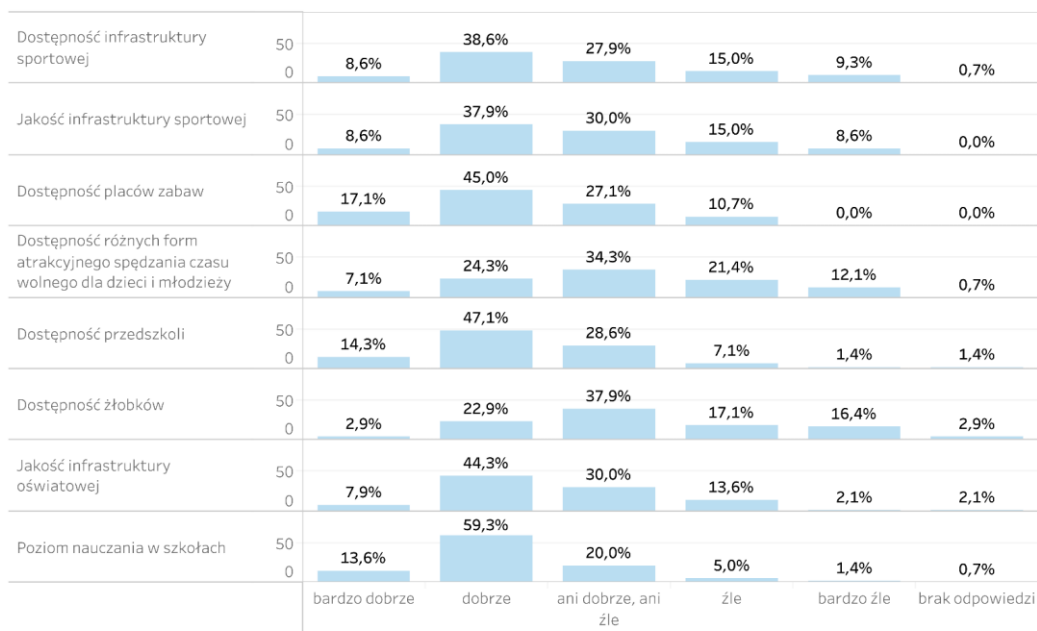
Jak ocenia Pani/Pan w swoim miejscu zamieszkania rynek pracy?

Gdzie jest zlokalizowane Pani/Pana miejsce pracy?

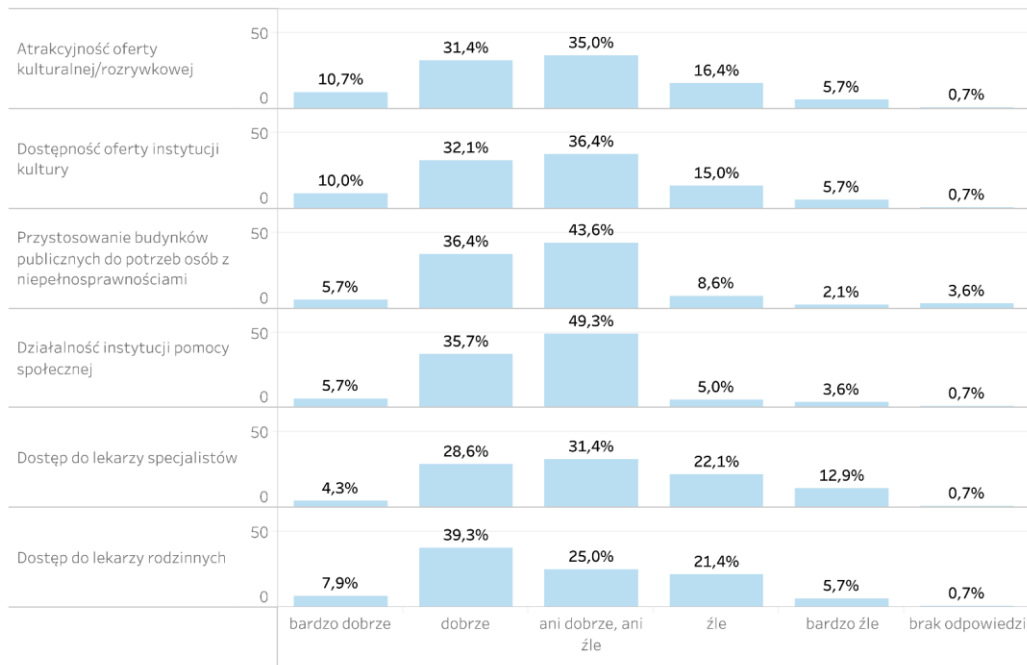

Jak ocenia Pani/Pan w swoim miejscu zamieszkania usługi skierowane do dzieci i młodzieży?

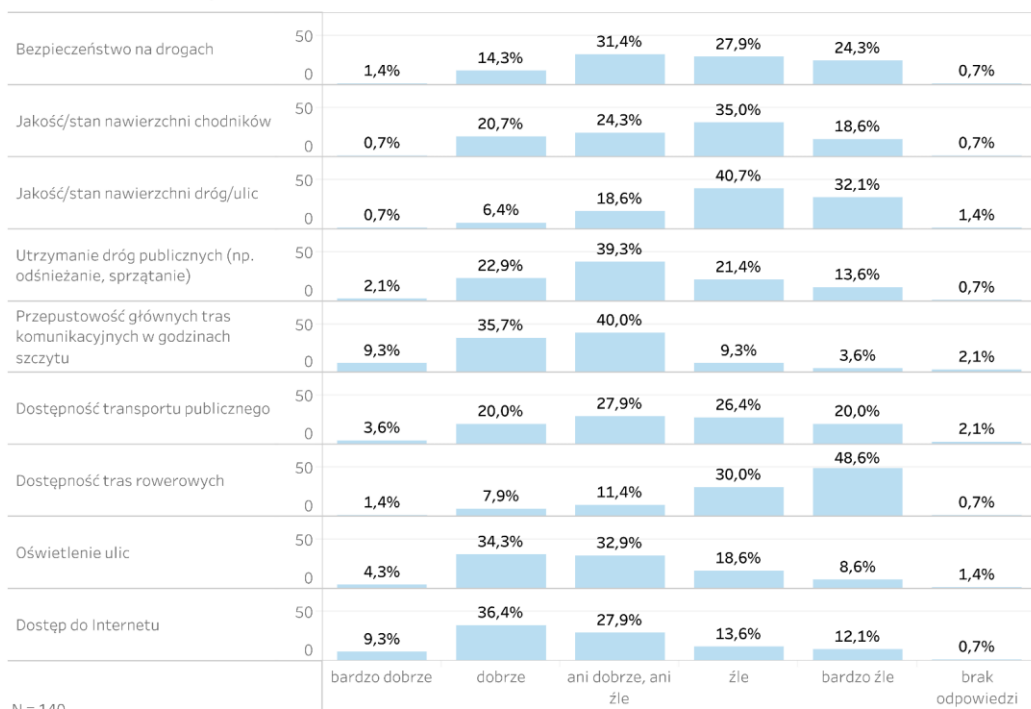

N = 140

Jak ocenia Pani/Pan w swoim miejscu zamieszkania świadczone usługi społeczne i zdrowotne?

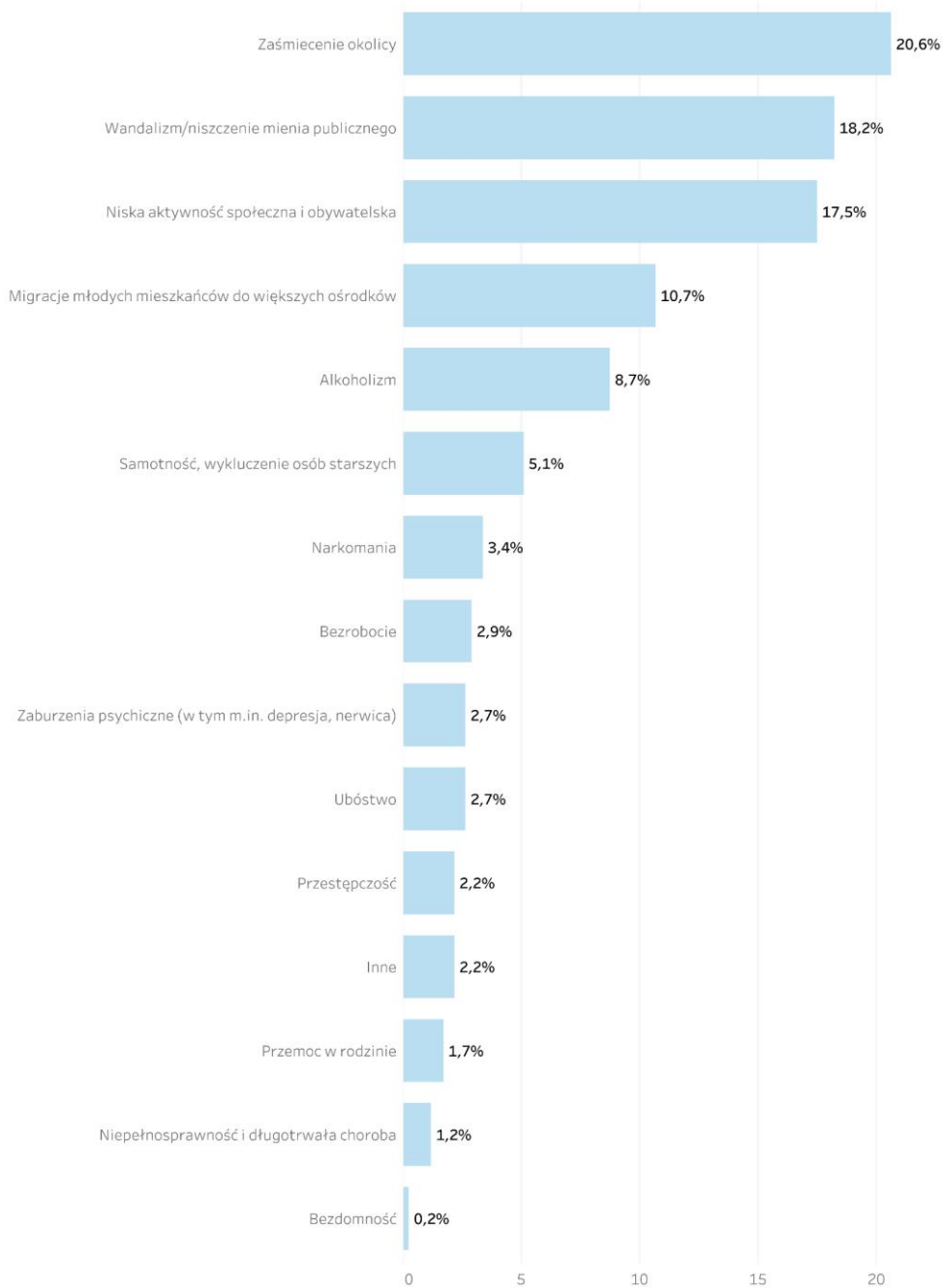

Jak ocenia Pani/Pan w swoim miejscu zamieszkania dostęp do komunikacji i stan infrastruktury?

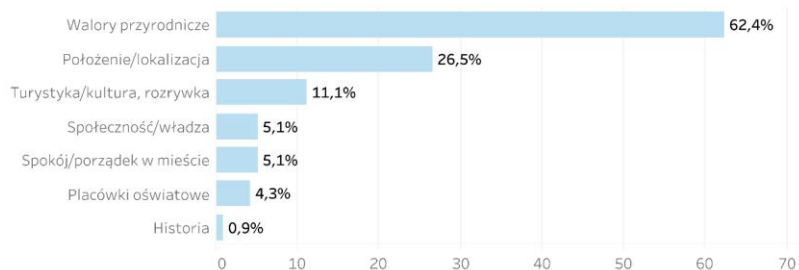
N = 140

Z poniższego katalogu problemów społecznych, proszę wskazać te, które Pani/Pana zdaniem w istotny sposób dotyczą Gminy Kunice

N = 140

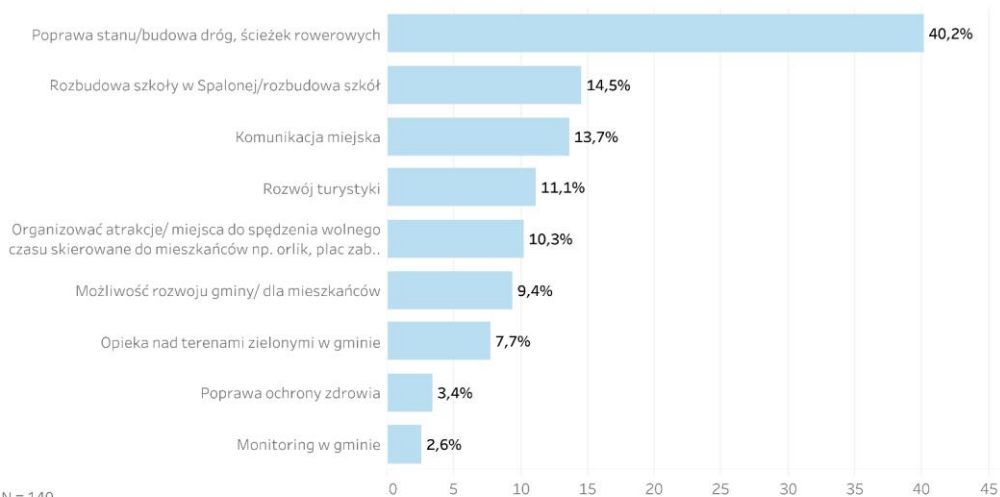
Co Pana/Pani zdaniem jest największą zaletą, mocną stroną, atutem Gminy Kunice?

Co Pana/Pani zdaniem jest największą wadą, słabą stroną Gminy Kunice?

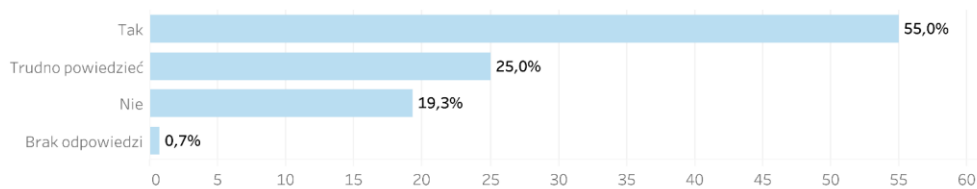

Co Pana/Pani zdaniem należy zrobić (jaki przedsięwzięcie zrealizować), aby w Gminie Kunice żyło się lepiej?

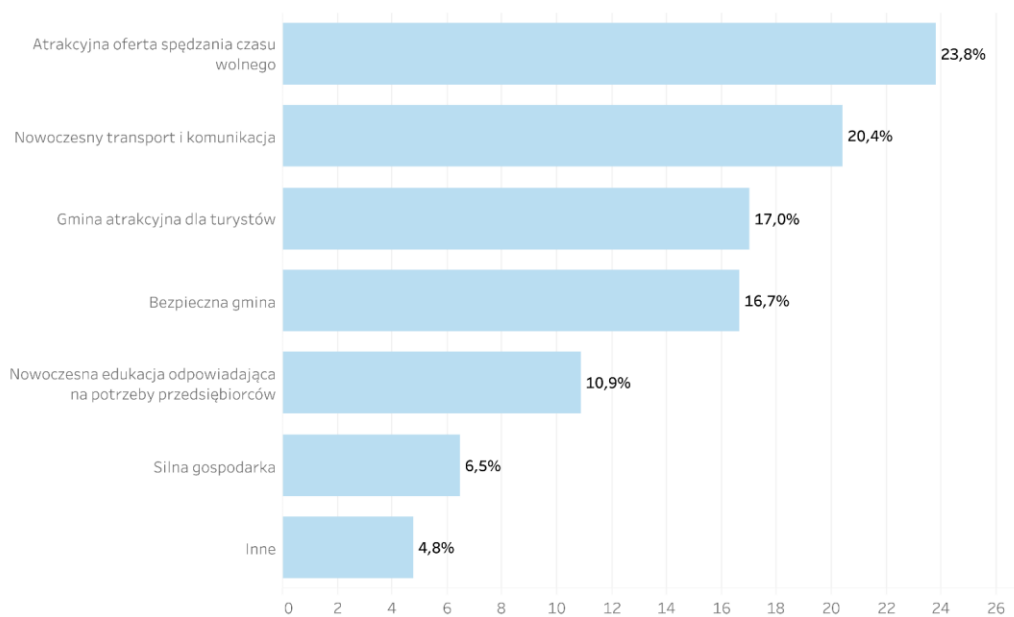

N = 140

Czy według Pani/Pana Gmina Kunice jest atrakcyjna pod kątem turystycznym?

Z zaproponowanych poniżej możliwych kierunków rozwoju Gminy Kunice proszę wybrać te, które władze gminy powinny rozważyć jako najkorzystniejsze dla dalszego rozwoju

Analiza SWOT

Analiza danych zastanych i opinii uzyskanych od mieszkańców gminy umożliwiły zidentyfikowanie mocnych i słabych stron Gminy Kunice. W celu usystematyzowania zebranych informacji na bazie wypracowanych wniosków z diagnozy strategicznej przeprowadzono analizę SWOT, w ramach której wyodrębniono:

Uwarunkowania wewnętrzne

S	Strengths	Mocne strony	cechy w pozytywny sposób wyróżniające gminę na tle innych jednostek osadniczych, stanowiące jednocześnie potencjał do dalszego rozwoju
W	Weaknesses	Słabe strony	cechy negatywne, ograniczające rozwój gminy

Uwarunkowania zewnętrzne

O	Opportunities	Szanse	korzystne tendencje w otoczeniu zewnętrznym gminy, które właściwie wykorzystane mogą stanowić istotny impuls rozwojowy
T	Threats	Zagrożenia	niekorzystne zjawiska, które mogą być poważną barierą rozwoju dla gminy

S	Położenie gminy – w pobliżu Miasta Legnica, będącego jednym z głównych ośrodków gospodarczych w województwie	Niskie pokrycie gminy mpzp – brak spójnego planu przestrzennego, presja urbanizacyjna na tereny dotychczas niezamieszkałe	W
	Środowisko naturalne – zbiorniki wodne, obecność obszarów cennych przyrodniczo	Niewykorzystany potencjał turystyczny - niedostatecznie rozwinięta infrastruktura noclegowo-gastronomiczna	
	Warunki do rozwoju rolnictwa – korzystne warunki klimatyczne, dobrej jakości gleby		
	Bliskość ważnych szlaków komunikacyjnych – autostrady A4, drogi ekspresowej S3, drogi krajowej nr 94	Infrastruktura drogowa – nawierzchnie dróg i chodników wymagające remontu	
	Wzrost liczby ludności – aż o 20,5% w latach 2014-2023	Niedostatecznie rozwinięty transport publiczny – niska liczba połączeń zarówno na terenie gminy jak i z innymi miejscowościami	
	Atrakcyjność osiedleńcza gminy – obecność terenów pod zabudowę mieszkaniową	Starzenie się społeczności lokalnej – w ostatnich latach odnotowano wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym	
	Poprawa sytuacji społeczno-materialnej rodzin – spadek liczby beneficjentów pomocy społecznej	Wzrost zapotrzebowania na usługi opiekuńcze i medyczne – związane ze starzeniem się lokalnej społeczności	
		Wzrost zapotrzebowania na opiekę żłobkową – wynikający ze wzrostu liczby mieszkańców	
	Potencjał do rozwoju OZE – przede wszystkim energetyki solarnej i biogazowni	Infrastruktura szkolna – wymagająca modernizacji i dostosowania do zwiększonej liczby uczniów	
Złoże surowców – piasków, żwirów, gliny			
Oferta kulturalno-rozrywkowa – zaspokajająca potrzeby większości mieszkańców	Drogi rowerowe – niedostatecznie rozwinięta sieć dróg rowerowych		

O	Pozyskanie środków zewnętrznych, w tym unijnych, na realizację zamierzeń inwestycyjnych	Dalsze starzenie się lokalnej społeczności i związane z tym konsekwencje	T
	Dogodne warunki do rozwoju rolnictwa i agroturystyki, w tym rolnictwa ekologicznego	Migracje młodych osób do większych ośrodków	
	Suburbanizacja Legnicy - rozwój funkcji mieszkaniowej gminy	Sytuacja gospodarcza kraju – m.in. inflacja, wzrost cen	
	Rozwój funkcji turystycznej, w tym turystyki weekendowej	Niepewna sytuacja geopolityczna związana z wojną na Ukrainie	
	Rosnąca popularność pracy zdalnej	Kryzys klimatyczny i związane z tym ryzyko zwiększonego występowania gwałtownych zjawisk pogodowych	
	Budowa dróg rowerowych w ramach Cyklostrady Dolnośląskiej	Rosnące potrzeby i oczekiwania mieszkańców wobec oferty usług publicznych, w tym oferty spędzania czasu wolnego i szkolnictwa	

Na podstawie analizy SWOT przeprowadzono uzupełniającą analizę TOWS, która pozwala na określenie optymalnej strategii rozwojowej dla Gminy Kunice. W ramach analizy wyróżnia się cztery strategie:

- Strategia agresywna (maxi-maxi) – dotyczy gmin, w których przeważają mocne strony oraz szanse w otoczeniu zewnętrznym, polega na rozwoju i silnej ekspansji bazującej na wykorzystaniu mocnych stron i szans rozwojowych,
- Strategia konserwatywna (maxi-mini) – dotyczy gmin o dużym potencjale wewnętrznym, które są poddawane niekorzystnym warunkom zewnętrznym, polega na rozwoju opierającym się wykorzystaniu mocnych stron przy jednoczesnym zmniejszaniu zagrożeń zewnętrznych,
- Strategia konkurencyjna (mini-maxi) – dotyczy gmin, w których słabe strony przeważają nad atutami, które jednakże mają korzystne otoczenie zewnętrzne, polega na minimalizacji słabych stron poprzez wykorzystanie pojawiających się szans zewnętrznych,
- Strategia defensywna (mini-mini) – dotyczy gmin, w których słabe strony dominują nad mocnymi oraz znajdujących się w niekorzystnym środowisku zewnętrznym, polega na zmniejszaniu zagrożeń zewnętrznych i słabych stron.

Z przeprowadzonej analizy wynika, że w przypadku Gminy Kunice najkorzystniejsze będzie przyjęcie oraz realizacja strategii konkurencyjnej, która polega przede wszystkim na wykorzystaniu pojawiających się w otoczeniu szans oraz minimalizacji słabych stron. Gmina Kunice posiada kilka istotnych słabych stron, takie jak przede wszystkim brak spójnego planu zagospodarowania przestrzennego, co powoduje chaos urbanizacyjny oraz niewystarczająco rozwiniętą infrastrukturę noclegowo-gastronomiczną przy jednocześnie wysokim potencjale turystycznym gminy. Mocną stroną gminy jest natomiast przede wszystkim jej położenie w bezpośrednim sąsiedztwie Miasta Legnicy, które stanowi główny ośrodek społeczno-gospodarczy w regionie. W ostatnich latach Gmina Kunice odnotowała znaczący wzrost liczby mieszkańców, na co wpływ ma migracja osób z Legnicy na tereny podmiejskie i wiejskie (suburbanizacja). Trend ten stwarza możliwość rozwoju funkcji mieszkaniowej gminy poprzez prowadzenie przemyślanej polityki przestrzennej. Bliskość dużego ośrodka wpływa także na szansę rozwoju turystyki, ponieważ mieszkańcy miasta szukają miejsc do odpoczynku, które cechują się m.in. wysokimi walorami przyrodniczymi, czyli tym, co posiada Gmina Kunice. Biorąc pod uwagę te aspekty wybrana strategia konkurencyjna umożliwi wykorzystanie szans zewnętrznych oraz zminimalizowanie istniejących słabych stron gminy.